

Ptujski tednik

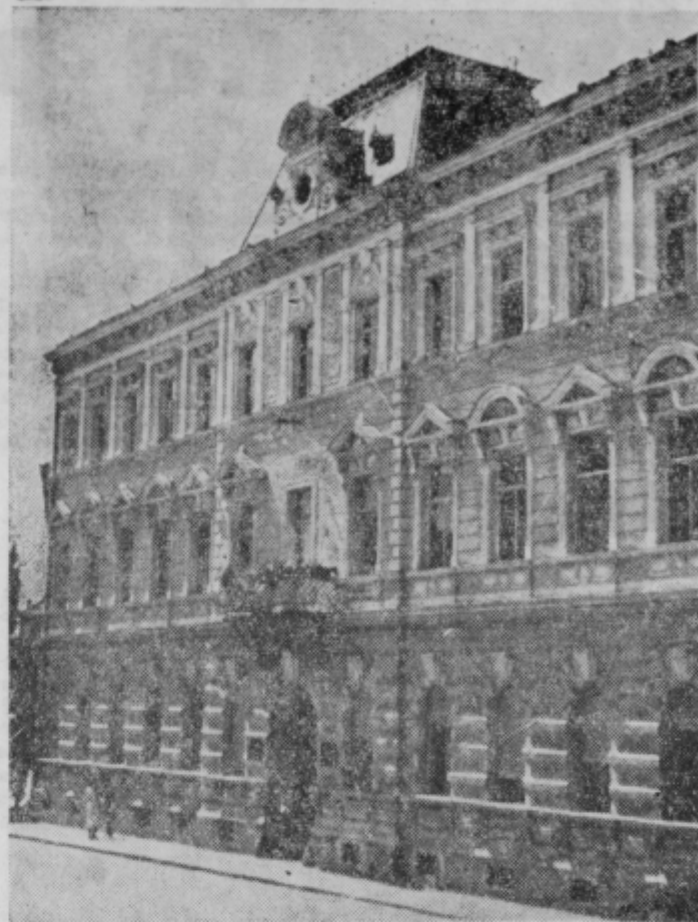
STEV. 39

Ptuj, 18. oktobra 1957

LETNIK X.

Uprava in uredništvo Ptuj, Lackova ulica 8 — Telefon 156, NB Ptuj-štev. 643-T-206 — Ureduje uredniški odbor — Odgovorni urednik Anton Bauman — Rokopisov ne vračamo — Tiska Mariborska tiskarna — Cena 10 din — Letna naročnina 500 din, polletna 250 dinarjev

SLIKATEDNA

Sedež nove velike ptujske občine

V nedeljo 20. in v soboto 26. oktobra nasvidenje na voliščih

Pred nami so volitve v občinske zbornice — 20. oktobra in v zbornice proizvajalcev — 26. oktobra 1957, za nami pa je čas predvolilnih priprav. Na sestanku množičnih organizacij in na zborih volivcev smo slišali diskutirati volivce in smo se po vsebini njihovih predlogov, pobud in tudi zahtev lahko prepričali, da naše ljudstvo dobro razume pomen in vlogo občine kot celote in zbornice proizvajalcev kot drugega doma ljudskih odborov.

Ce se spomnimo nekaj let nazaj in na takratne pravice ter kompetence ljudskih odborov ter pomislimo na sedanje pristojnosti občinskih ljudskih odborov, moramo priznati, da je pristojnost občinskih ljudskih odborov zelo na-

predovala. Bo pa še bolj, ko bo izšel novi zakon o prenosu nekaterih pristojnosti okrajnih ljudskih odborov na občinske ljudske odbore. Vse zagotavlja, da bo v bodoče vloga občine vedno večja in da bo tudi sposobna usmerjati ves gospodarski razvoj na svojem področju. Zagotovila si bo lahko sredstva za razvoj proizvajalnih sil, za okrepitev obstoječih in ustanovitev ter ugoden razvoj novih gospodarskih obratov na svojem področju.

Nedeljske volitve v občinske zbornice in volitve 26. oktobra v zbornice proizvajalcev velike pomenosti tudi za nadaljno krepitev delavskih svetov in organov družbenega upravljanja.

Obstajajo vsa zagotovila, da bodo občinski ljudski odbori, sveti in komisije poleg skrbi za gospodarski napredek v občini izrabili vse možnosti za čimboljše funkcioniranje celotnega občinskega aparata in krajevnih uradov in za čimboljši stik volivcev z voljenimi odborniki ter organi oblasti ter da bo tesno sodelovanje ob medsebojni pomoči vodilo k vseplošnemu napredku, kjer si ga želijo in kjer se tudi zanj borijo.

V sedanji predvolilni aktivnosti vse članstvo Socialistične zveze podpira članstvo ostalih množičnih organizacij in občane, naj pridejo v nove občinske ljudske odbore kandidati, žene in možje ter mladinci, ki so k dosedanji graditvi ljudske oblasti

največ doprineš in ki tudi obetajo največ prispevati k njenemu nadaljnemu razvoju in kandidati, ki bodo med volivci in organi ljudske oblasti tesna in trdna vez in ki bodo znali želje in predloge volivcev pred občinskim ljudskim odborom pravilno tolmačiti in podpirati njihovo najpravičnejšo rešitev. V svete in komisije novih ljudskih odborov naj pridejo vsi sedanji kandidati, ki sicer ne bodo izvoljeni za odbornike, kažejo pa resno voljo sodelovati pri občinskih ljudskih odborih in njihovih svetih ter komisijah in ki imajo veliko zaslonbo med volivci. Naša skupna želja je, da bi temeljili naši novi občinski ljudski odbori, sveti in komisije na delovnih, odločnih in pravičnih ljudeh, predanih naši socialistični poti k napredku, miru in mednarodnemu sožitju.

Objave kandidatov so že na vidnih mestih. Volilni listki so že vsi, ki so pomagali pri pripravah na volitve in pri izvedbi volitev samih imajo polne roke dela, da bodo volišča lepo okrašana, da bodo volilni spiski v redu in skratka, da bo vse nared za čas, ko bodo stopili na volišča prvi in sledeči volilci in dali svoj glas za najboljše kandidate.

V prihodnji številki bomo lahko sporočili našim bralcem rezultate nedeljskih volitev in imena izvoljenih odbornikov v občinske zbornice in smo prepričani, da bodo rezultatov nedeljskih volitev veselili vsi državljani, ki so doumeli pojem teh volitev in ki so jih podprli s svojim glasom za najboljše kandidate.

VI.

Dr. Jože Potrč na zborovanju v Ptnju

Na predvolilnem zborovanju v Ptnju je 13. t. m. govoril zvezni ljudski poslanec dr. Jože Potrč. Uvodoma je poudaril, da je naša zunanja politika identična z našo notranjo politiko. Borba za mir se ne more omejit le na nekatere dežele in gibanja. Vojna pomeni nevarnost za vse. Nove odnose je možno doseči le ob najširšem sodelovanju vseh narodov. To pa izključuje sleherno imperialistično ali hegemonistično akcijo. Naši opazovalci na svetovnem kongresu Svetovne sindikalne federacije v Leipzigu so jasno povedali, da smo Jugoslovani proti slehernemu hegemonizmu in monopolizmu ne le v odnosih med narodi, temveč tudi znotraj svetovnega delavskega gibanja.

V naslednjem bi nanizal nekaj misli iz govora zveznega poslanca dr. Jožeta Potrča.

Naši borbi za enakopravnost med narodi v zunanji politiki odgovarja zavesten proces decentralizacije in demokratizacije v naši notranji politiki. V zunanjem svetu se zavzemamo za pomoč ekonomsko razvitih dežel manj razvitim in zaostalim deželam, in sicer v obliki dolgoročnih kreditov za ekonomski razvoj, v naši deželi pa si prav tako prizadevamo, da bi postalo sleherno področje ekonomsko sposobno za samostojno življenje in ustvarjalno delo. Danes smo že na stopnji, ko je več odvisno od široke iniciative od spodaj kot od ukrepov od zgoraj.

Zvezni organi bodo v bodoče razpolagali le še z 20 odst. skupnih investicijskih sredstev, medtem ko bo ostalo po novi delitvi dohodkov republikam, okrajem in zlasti občinam ostalih 80 odst. Težiče vse ekonomske in družbene aktivnosti prehaja na občine. Ta bo še bolj kot doslej vir široke ekonomske pobude množic.

Ni se treba ustrašiti težav, ki se tu pa tam še pojavljajo in so povečini posledica administrativnega vodstva gospodarstva in tu pa tam zaostalejših oblik proizvodnje. Tudi prvi parni stroji niso delovali tako kot so si to želeli njihovi konstruktorji ali lastniki. V vseh deželah se pojavljajo v prvi polovici 20. stol. težnje po združevanju proizvajalcev. Mi smo dosegli z vsklajevanjem delavskega upravljanja in komunalne ureditve najugodnejše pogoje za zmago odnosov v korist vseh ljudi in za daljše razdobje. Naša decentralizacija je taka, da ne izključuje centralnega planiranja in enotnosti v razvoju proizvodnje. To enotnost jamči družbeni plan, ki pa omogoča obenem podjetjem široko samoiniciativo. Privatnolastniška stihija je glavna zavora v tehničnem in ekonomskem razvoju buržoaznih dežel. Znanstveno delo v Sovjetski zvezi ima prav zaradi tega ugodnejše pogoje.

Zelo široke možnosti za hitrejši razvoj občin v ekonomskem in družbenem pogledu odpira zakon o razdelitvi narodnega dohodka. Ta ima namen, postaviti vse tovarne in podjetja v enakopraven položaj in jim omogočiti enak start. Ta enakopravnost se izraža

in tem, da lahko dosežejo vsi z boljšim delom, s cenejšo večjo in kvalitetnejšo proizvodnjo, boljše dohodke za plače in splošne družbene potrebe v okviru občine. Nagrajena bo večja prizadevnost kolektivov. V LRS so razpolagali doslej kolektivni s 5,5 milijarde din, odslej bodo pa razpolagali letno z blizu 13 milijardami dinarjev.

Individualno delo je težko izmeriti z denarjem. Objektivneje merilo za uspeh dela lahko dobimo šele preko tržišča. Posebnost novega zakona bo tudi v tem, da se bodo računali dohodki občine po minimalnih plačah delavcev. Kjer bo več zaslužka, bo tudi več dohodkov občine. V občinah, v katerih se več proizvaja, so tudi splošno družbene potrebe večje. Razumljivo je, da se bodo v takem sistemu delavci bolj zavzemali za čimsmotnejše gospodarjenje z občinskimi proračunskimi sredstvi. Ekonomsko šibkejše občine bo treba še vedno podpirati, toda ne s proračunskimi dotacijami, marveč s takimi oblikami ekonomske pomoči, ki bodo pospeševali njihovo lastno produktivnost. Ne torej z miloščino, marveč z usposabljanjem za samostojnejše življenje.

Ce smo proti takozvani »socialni« — izraz ni preveč primeren, — ki včasih hromi ustvarjalne sile, nismo proti pomoči, ki smo jo v poedinih primerih dolžni nuditi otrokom, delavcem in drugim, ki so pomoči potrebni. Težiti moramo za tem, da bo dobila pomoč stalnejšo obliko in ekonomsko podlago. Pri nas je še mnogo krajev, ki preko socialne pomoči, z dotacijami in regresij njihov ekonomski dvig.

Procenti v napredku proizvodnje nas ne smejo zavajati. Čim manj je neko področje razvito, tem višji procent se pokaže že ob več prejemajo kot dajejo. V teh bo treba proučiti vse možnosti za najmanjšem dvigu proizvodnje.

Ob vseh ugodnih perspektivah se moramo zavedati, da kljub učinkovitim ukrepom hitrejšega

napredka ne bomo mogli doseči kar preko noči. Naši delovni ljudje si že privajajo realnejša merila, kaj je v danih pogojih možno doseči in kaj ne. V našem sistemu postaja vsak človek neke vrste javni delavec.

V dohodkih še zaostajamo za industrijsko razvitejšimi deželami, toda v našem družbenem življenju ustvarjamo take odnose, da postaja naša socialistična dežela obenem vzgled vsem drugim, ne glede na njihovo ekonomsko moč.

Vse naše predvolilno politično delo bo doseglo svoj smoter, če bo bodoči občinski odbor še bolj povezan s svojimi volivci neposredno in prek vrste družbenih organov, ki so se že doslej zelo dobro uveljavili.

K.

Mladina je pripravljena na volitve

Zbori volivcev so v večji meri že za nami. Ponekod so bili zelo dobro obiskani, drugod pa manj. Na vseh je bilo mladine najmanj. Mladinski funkcionarji se sprašujejo, kaj je temu vzrok. Naši mladi ljudje so bili sicer na svojih sestankih seznanjeni s potekom in pomenom volitev. Ko smo vprašali naše mladince, zakaj se niso udeležili zborov volivcev, so v večini primerov odgovorili, da nekaterih doma niso pustili, češ, da nimajo na zbori hka iskati, ker bodo že starejši sami vse opravili. Kljub temu, da se mladina ni velkokoli udeležila zborov volivcev, pa kandidira v občinski zbor in v zbor proizvajalcev okrog 25 mladih. Čeprav stremimo za tem, da bi se naši LO pomladili, ni bilo dovolj propagande, naj kandidira čim več predstavnikov mladine. Ponekod ne želijo, da bi mladina imela

v LO svoje predstavnike, temveč da bi bilo v LO čim več odraslih, izkušenih ljudi, ki bodo znali dobro gospodariti v občini.

Pečarsko in slaščičarsko podjetje »Drava« Ptuj je ob 10-letnici obstoja razvilo nov sindikalni prapor na dobro pripravljeno slovesnost v dvorani Obč. ljud. odbora Ptuj

ni. Mladinec, ki se do sedaj še ni izkazal v javnosti in mu niso znani problemi, še manj pa delo občine, sigurno ne bo mogel tako koristiti občanom kot drugi. Zato tudi kandidira malo mladine.

Naša mladina pa lahko vpliva pri volitvah na izvolitve naših kandidatov in najboljših kandidatov. Napredne in izkušene žene naj sodoločajo pri upravljanju občine. Mladinci bodo na volitvah tudi za kurirje.

Letne konference osnovnih mladinskih organizacij bodo v

obdobju volitev v LO. Mladini ni vseeno, kako bodo potekale volitve in kdo bo prišel v Obč. LO. Skrbela bo, da bodo izvoljeni res poštvalni ljudje, da bodo lahko mnogo koristili pri bodočem delu in napredku naših občin. Mladina bo na dan volitev prva na voliščih in bo

alžirskega vprašanja. Glede na namreč med številnimi strankami preveč predlogov in preveč različnih interesov.

Medtem ko je svet več ali manj pod vtisom prvega umetnega satelita, ki kroži skupno z raketo okrog zemlje in počasno izgublja svojo začetno hitrost, se diplomati, politiki in generali znova ustavljajo na trdnih tleh. Spet se nevarno kad iz srednje-vzhodnega kotla. Turške čete se pospešeno zbirajo na sirske meje, sirska vlada pa je v duhu medsebojnega sporazuma povabila egipčanske enote na svoje tlo. Za vsak primer, pravi.

Prizadevanja, da bi Francija potem, ko je skupščina izglasovala Bourges-Maunouryjo nezaupnico in je ta odstopil, dobila boljšega naslednika, so po vsem tem manj zanimiva. Saj je staro pravilo, da so zadnje francoske vlade šle po gobe prav zaradi

o tem, da je turški generalni štab s pomočjo »ameriških svetovajcev« pripravil podroben načrt za napad na Sirijo. To bi se naj zgodilo takoj po parlamentarnih volitvah v Turčiji, 27. tega meseca.

Ameriški zunanji minister Dulles je na tiskovni konferenci v sredo dejal, da po njegovi sodbi ni nevarnosti za spopad in da tudi velesilam ne bo treba posredovati — z orožjem. Toda kaj bo tedaj, če bodo vojaške glave v Ankari izsilile spopad ali incident večje narave, kot so bili številni dosedanji? Spomnimo se samo korejske tragedije!

Svetovna javnost pričakuje, da bo Generalna skupščina še pravčasno zajezila nov spopad. Tam, kjer se križajo interesi blokovsko opredeljenih velesil — in ta primer je na Srednjem vzhodu — je nemogoče govoriti v »lokalni praksi« ali »lokalni vojni«.

V Moskvi z izredno občutljivostjo spremljajo razvoj dogodkov v tem delu sveta. V ta namen je prvi sekretar CK KP Sovjetske zveze Hruščev naslovil na zahodnoevropske socialiste posebno poslanico, v kateri opozarja na nevarnost pred vojno med Sirijo in Turčijo.

Arabski svet pa svet kaže solidarnost, četudi vplivajo nanj še vedno najrazličnejši — tuji vplivi. Tako je Jordanija, ki vsekakor ni sirska prijatelj, sporočila, da bo smatrala napad na Sirijo za napad na — svoje ozemlje. Navzlic prozahodnejši usmerjenosti, ki jo je ubral kralj Husein pred nedavnim... Pomoč je obljubil tudi Saudska Arabija. Arabska solidarnost lahko vsekakor odigra pomembno vlogo pri zmanjšanju mednarodne napetosti v tem delu sveta.

20. OKTOBRA VSI NA VOLITVE

Beseda ptujskih kandidatov

Ze v zadnji številki lista smo našim bralcem obljubili besedo, dve o nekaterih naših kandidatih. Do vseh se je potrudil naš sodelavec in se tudi ob tem stiku z našimi znanci in dosedanjimi javnimi delavci ter kandidati za zbor občine Ptuj prepračil, da jim razne dolžnosti jemljejo vsako minuto časa in da jim je bilo kar neprijetno, ko jim je naš sodelavec priznal, da gre za intervju in za program njihovega bodočega udeleževanja v organih ljudske oblasti. Svetovali so našemu sodelavcu, naj raje več piše o ostalih kandidatih. Do njihovih slik je bilo težko priti, pa smo jih na vsak način hoteli uporabiti tik pred volitvami in na naše najboljše kandidate spomniti volivce. Postavili smo jim nekaj vprašanj in tudi posneli najvažnejše po njihovih odgovorih, ki kažejo na resen program njihovega bodočega zalaganja v ljudski oblasti.

Ivan Kranjčič

Ivan Kranjčič, kandidat v prvi volilni enoti za občinski zbor:

»Čemu pripisujete v novi občini največji pomen?«

»Menim, da bomo lahko dosegli v občini boljše gospodarske in splošne družbene rezultate le, če bomo pritegovali k razpravljanju in odločanju o uporabi razpoložljivih sredstev za dvig življenj-

»Od katere gospodarske panoge pričakuje občina največ dohodkov?«

»Od vseh. Tudi od najmanjšega uslužnostnega obrata, obrtne delavnice, trgovine ali kmetijskega gospodarstva. Od zrna do zrna — višja življenjska raven. Dosedanja praksa nam je večkrat pokazala na veliko hibo v našem gospodarstvu, da smo podcenje-

ske ravni čimveč prebivalstva. Več glav več ve. Doselej se je večkrat maščevalo, da volivci niso bili o marsičem pravočasno poučeni in obveščeni, če pa so bili, pa marsikje niso upoštevali njihovih pripomb in predlogov. Kritika volivcev je bila tudi večkrat prepozna in upravičena, ni pa bila vedno učinkovita, ker je odbor in komisije niso upoštevale. Temu se lahko v bodoče izognemo, zlasti če bomo delali po programu za vso mandatno dobo, kot bi to moralo biti že doslej.

vali razne uslužnostne obrate, ki so ljudstvu in njegovim vsakdanjim potrebam neobhodno potrebni, jih pa je premalo. Samo veliki industrijski obrati nam ne morejo v vsem pomagati. Novi občinski ljudski odbor bo moral upoštevati tozadevne resne predloge volivcev, ki so na lastni koži najbolj občutili pomanjkanje uslužnostnih obratov. Industrija lahko veliko pripomore k izboljšanju našega gospodarstva, ne more pa storiti tudi tega, kar lahko mali uslužnostni obrati.

Kristina Sepec

Kristina Sepec, kandidat v prvi volilni enoti za občinski zbor:

»Zavedam se, da čaka bodoče člane občinskih odborov veliko in odgovorno delo in to zaradi nestrnih potreb, ki rastejo in se večajo sorazmerno z našim razvojem na vseh področjih — v gospodarstvu, zdravstvu, šolstvu, prosveti itd.

V novi ptujski občini je sedaj 19 šol. Od teh so nekatere že mnogo pretesne, druge nehigijenske, vsem po vrsti pa manjka sodobnih učil in opreme.

Letos manjka že 30 odst. učiteljskega kadra. Učitelji, ki jih imamo, se izčrpavajo z dvojnimi delom, ki ga ne moremo plačati in imajo v veliki meri zelo slabe stanovanjske pogoje. Pomisliti bomo morali na temeljito izboljšanje teh razmer in poskrbeti za štipendiranje učiteljskihnikov. Prav gotovo bo treba večkrat temeljito pretrsteti, kje se bodo sredstva bogateje obrestovala in pri tem nas mora voditi geslo, ki ga je izrekel tov. Žiga Kimovec v Murški Soboti: »Dobra šola je vredna toliko kot proizvodni obrat.«

Ker sem po poklicu učiteljica, je prav gotovo razumljivo, da mi je najbolj pri srcu šolstvo. Vendar bi hotela poudariti, da je prišel čas, ko se vse jasneje kaže, da problematike šolstva ne moremo reševati samo učitelji, da šolstva ne smejo in ne moremo reševati kot samostojen problem, temveč kot del našega celotnega družbenega ustvarjanja. To se pravi, da bomo morali vsa vprašanja šolstva reševati v okviru občinskega gospodarstva in razumeti, da šolsko reformno gibanje zahteva od nas, da bomo morali ustvariti take materialne pogoje za sodobno enotno obvezno šolo, to je šolske prostore, učila, opremo, delavnice, ki nam bodo omogočili, da bomo res lahko prešli na nove načine dela, ki bodo oblikovali samostojnega, široko razgledanega državljanja, ki bo znal ceniti delo,

JULKA KANCLER

»V razvojnem procesu organizacije ljudske oblasti smo prišli do tiste stopnje, ko postaja občina osnovni činitelj za vsestranski razvoj svojega področja. Vsi se zavedamo velikega pomena gospodarskega razvoja, saj so materialna sredstva pogoj za ostale dejavnosti, vendar pa pri tem ne smemo zanemarjati takozvanih »negospodarskih« panog. Pravilna razdelitev ustvarjenih sredstev je ena najvažnejših nalog občinskega ljudskega odbora. Upoštevati je treba tudi potrebe zdravstva, socialnega varstva, prosvete in kulture, sicer bo zanemarjanje teh potreb zavrglo tudi gospodarski razvoj.

Zdravstvena služba je v naši novi socialistični družbeni ureditvi dobila novo vsebino, ki pa je še niso v celoti dojel niti vsi zdravstveni delavci niti ostali državljanji. Ne gre tu samo za zdravljenje, temveč tudi ni to v prvi vrsti — za preprečevanje bolezni in za čuvanje ljudskega zdravja. Centri take zdravstvene službe naj bi bili naši zdravstveni domovi, ki so dobili z novimi zakoni trdno organizacijsko obliko, pravilno vsebino pa jim lahko samo dajo dobri zdravstveni delavci in dobri organi družbenega upravljanja pri teh ustanovah.

V naši občini imamo Zdravstveni dom v Ptuj in Kidričevem. V Kidričevem so materialni pogoji za pravilno delovanje prav dobri, saj ima Zdravstveni dom lepe prostore in tudi dovolj instrumentalja, razen tega pa še dovolj zdravnikov in medicinskih sester.

Drugače je stanje v Zdravstvenem domu v Ptuj. Tu so sedanjí prostori popolnoma nezadostni, pa tudi zdravstvenega kadra — višjega in srednjega — je premalo. To čutijo naši ljudje na lastni koži, ko cele ure čakajo pred ordinacijami, pa tudi strokovno nadzorstvo je to ugotovilo. Zato bo moral novi občinski ljudski odbor brezpogojno urediti in razširiti prostore Zdravstvenega doma, za povečanje zdravniškega osebja pa pripraviti primerna stanovanja. Zdravstveni dom v sedanjí obliki ne zadošča niti trenutno potrebam po zdravniškem varstvu, kaj šele povečanim potrebam, ki bodo nastale po uvedbi obveznega zdravstvenega zavarovanja kmečkega prebivalstva, ki se bo izvršilo tekom prihodnjih let.

Za varstvo matere in otroka smo dosegli v občini kar relativno zelo lepe uspehe. Saj smo tekom let s pomočjo Unicefa pri Zdravstvenem domu v Ptuj odprli otroški dispanzer, dispanzer za žene in Materinski dom — da ne govorim o razširitvi pediatričnega in ginekološkega oddelka v bolnici. Tudi pri Zdravstvenem domu v Kidričevem bodo te dni otvorili dispanzer za ženo in otroka. Razširili smo tudi mrežo posve-tovalnic po terenu, vendar so prostori in oprema za te posve-tovalnice zelo skromni, zlasti občutno pa je pomanjkanje babice, ki so v dosedanjih pogojih edini zdravstveni delavci na vasi.

Z zgraditvijo nove lekarne v Trstenjakovi ulici v prtiličju nove uradne in stanovanjske zgradbe je odpravljena ena od velikih ovir urejene zdravstvene službe. Prejšnji lekarni ne ustrežata več pogojem sodobne lekarne. Velika nova lekarna bo lahko opravljala svojo dolžnost pod urejenimi pogoji.

Pri Zdravstvenem domu v Ptuj bo treba sedanjo šolsko

ambulanto razširiti v šolsko polikliniko, saj imamo v občini 7964 otrok in mladine in to šoloobveznih otrok 6304, v vrtcih 157, v vajenskih šolah 408, v gimnaziji pa 1095.

Za boljše organizacijo zdravstvene službe bo nujno tudi ustanoviti zdravstveno postajo v Podlehniku in v Juršincih, za kar so prostori na razpolago, potrebno bo le dobiti primerne zdravstvene delavce.

Če v kratkih besedah označimo bodoče naloge zdravstvene službe, bi rekli: povečanje prostorov, skrb za kadre, stanovanja zanje, izpopolnjevanje upravnih odborov in poglobljeno delo o svetu za zdravstvo. Dovolj nalog, ki pa jih bomo nujno morali izvrševati, če hočemo, da bodo naši državljanji res lahko deležni tistih velikih ugodnosti, ki jih naša zakonodaja nudi. Zavedati se moramo, da le zdrav človek lahko dela in ustvarja, zato skrb za pravilno funkcioniranje javne zdravstvene službe ni tako negospodarska investicija, kot bi človek na prvi pogled sodil po nazivu.

Občinski ljudski odbor

V sredo, 16. oktobra, je zadnjič zasedal dosedanji občinski ljudski odbor Ptuj, ki so mu sveti predložili v rešitev celo vrsto gospodarskih vprašanj podjetij in zavodov ter ustanov. Sprejetih je bilo okrog 20 sklepov v zvezi s poslovanjem podjetij z njihovimi krediti, pravili ter imenovanji v

zadnjič zasedal

zavodih, nekaj pa je bilo tudi prošnji občanov, ki prosijo občino za priznanje raznih premoženjskih in drugih pravic.

Seja je bila dopolnilna in se je udeležila večina dosedanjih odbornikov; vodil jo je predsednik tov. Janko Vigrinec, ki se je že vrnil z zdravljenja.

Janez Petrovič

Janez Petrovič, kandidat za občinski zbor v 4. volilni enoti:

»Katere naloge bo moral novi ljudski odbor po vašem mnenju med prvimi rešiti?«

»Zastavili ste mi težko vprašanje, saj nalog, in to odgovornih nalog ne bo malo. Vendar mislim, da se bo dalo vendarle odgovoriti.

Po mojem mnenju si bo moral novi ljudski odbor takoj v začetku izdelati nekaj grob program dela za vso mandatno dobo. Ta program bo moral zajeti poleg načrtov za gospodarski razvoj — ta bo podrobneje razčlenjen v petletnem perspektivnem načrtu — tudi naloge s področja prosvete, kulture, zdravstva, socialnega varstva itd.

Sprašujete, zakaj se mi zdi program tako zelo važen. Pač zato, da dogodki ne bodo nosili ljudskega odbora, temveč da bo ljudski odbor usmerjal dogajanja in nadaljnji razvoj.

Popravek

Zadnji številki je med objavljenimi imeni v 14. volilni enoti poleg kandidata tov. Simona Rusa iz Podvinc 82 pomotoma izostalo tudi ime kandidata tov. Mirka Tobijasa iz Pacinja šte. 2, zaradi česar prosimo bralce, da vza-mejo ta popravek na znanje, prizadetega pa prosimo, naj nam to nevšečnost oprostí.

Uredništvo

Lojzka Stropnik

Lojzka Stropnik, kandidat v 5. volilni enoti za občinski zbor:

»V sedanjí mandatni dobi je občinski ljudski odbor izpolnil velik del svojega programa tako glede Ptuja in okolice, ne more pa tega trditi glede področij, ki so v zadnjem času združena s ptujsko občino. Haloze, Slovenske gorice, Dravsko in del Ptujkega polja ter mesto samo nakazujejo za bodočnost veliko nalog, zlasti pa povsod dvig gospodarske dejavnosti. Obnova vinogradništva in sadjarstva v Halozah in Slovenskih goricah, zvišanje hektarskih donosov v ravninskih predelih občine bodo bodoče resne skrbi ptujске velike občine. K vsemu temu pa je potrebno še pristiati najpotrebnejše regulacije in ureditve vaških skupnosti.

Glede izboljšanja stanja naših trgovin, obrti in industrije pa lahko trdim, da bo tudi v bodočnosti prednjačila industrija z najvišjim narodnim dohodkom, zlasti naša tovarna glinice in aluminija v Kidričevem, ki še gradi tovarno anodne mase. Razveseljiv in veliko obetajoč pa je tudi napredek Avtokaroserije, Industrije kovinskih izdelkov in Strojnih delavnic poleg obstoječih večjih ptujskih obratov, kot so Delta, Tekstilna tovarna in barvarna v Ptuj in drugih. Posebej je potrebno omeniti še Mlekarno in njen dragocen izdelek iz kazeina. Usposobljeni in razviti ostali

manjši obrati (Splošno mizarstvo in žaga, Elektroobrat, Splošno ključavničarstvo itd.) in delavnice lahko veliki ptujski občini zelo koristijo. Nemala skrb bodo tudi v bodoče naši gostinski obrati in

trgovine ter njihova skladišča. Dosedanji odbor je imel tudi na tem področju doslej močan vpliv in so doseženi znatni uspehi, niso pa še taki, da bi zadovoljili zahteve našega časa.

Tudi bodočemu odboru ne bo mogoče rešiti v celoti hude stanovanjske stiske, čeprav se obeta

Ptju velik stanovanjski blok tovarne glinice in aluminija iz Kidričevega, za katerega so sredstva že zagotovljena, in čeprav je Hranilnica v Ptuj zagotovljenih več milijonov za graditev družinskih stanovanj delavcev in nameščencev. Stanovanja potrebujejo zdravstveni in prometni delavci ter ljudje iz ostalih poklicev. S tem vprašanjem se bodo morala več ukvarjati podjetja, ki bodo laže najemala kredite iz občinskega stanovanjskega sklada in gradila stanovanja delavcem in nameščencem. Ptuj samemu je prepotrben vodovod in kanalizacija, podeželju pa električna razsvetljava. Še bolj kot vse to pa smatrajo ponekod potrebo po regulaciji in čiščenju nekaterih potokov, kot na primer v Brstju poglobitev struge Rogoznice, in to po možnosti še letos. Bližnja bolnišnica bo kmalu rešena hude naloge — odprtega odtočnega kanala, ker že polagajo zaprt odtočni kanal. Poleg vseh naštetih potreb pa bodo v občini Ptuj še nove, ki jih volivci sproti nakazujejo. Vsak vesten bodoči odbornik bo imel polne roke dela, zlasti če bo delal po načrtu, ki bo izvedljiv v mandatni dobi novega občinskega odbora.

Janko Vogrinc

Janko Vogrinc, kandidat v 5. volilni enoti za občinski zbor:

»Ze dosedanji občinski ljudski odbor Ptuj je obsegal veliko kmetijsko področje, sedanjí pa se je še povečal z razširitvijo občinskih mej v Haloze, Slovenske gorice in na Dravsko ter na ptujsko polje. S tem je prešla na občinski ljudski odbor tudi velika skrb za napredek haloškega in slovenjgorijskega vinogradništva, sadjarstva in živinoreje ter dravsko- in ptujskopoljskega poljedelstva in živinoreje. Obnova vinogradov in sadonosnikov, odbira slabe živine in zaščita zlasti krompirjevega pridelka pred uničevalnim hroščem bodo za novi občinski ljudski odbor resne skrbi, ki pa jih ne bo mogoče reševati brez pomoči naše industrije, ki nam daje pretežni dohodek, zlasti pa naše Kidričeve, ki je veliki ptujski občini najpomembnejši faktor. Te naloge bomo sedaj laže reševali kot

smo jih prej, saj že imamo v občini več KZ in kmetijskih gospodarstev ter kmetovalcev, ki so tekom let pridobila dragocene izkušnje pri obnovi vinogradništva (Podlehnik, Dravinjski vrh), poljedelstva (Kidričevo in ostala kmetijska gospodarstva) in sadjarstva ter živinoreje. Seveda ne bo mogoče kmetijstva izboljševati z občinskimi odloki, pač pa s praktičnim delom naših kmetijskih strokovnjakov skupno z Gospodarsko poslovno zvezo, z naprednimi gospodarstvi, z drugimi in kmetovalci. Dosedanje dragocene izkušnje v kmetijstvu naj bi bile vsem temelj za nadaljnje prizadevanje za boljše hektarske donose. Seveda je zato potreben kvaliteten trsní material, drevesne sadike, gnojila, prvovrstno semenje, zaščitna sredstva ter prvovrstna plemenska živina. Gospodarska poslovna zveza, kmetijske zadruge, kmetijska

gospodarstva in občina bo morala podpirati le tisto prizadevanje v kmetijstvu, ki bo zagotovilo dvig proizvodnje in da se bodo vložena sredstva hitro vračala in služila čim širšemu krogu kmetijskih gospodarstev in kmetovalcev, ki se borijo za boljše pridelke, boljše hektarske donose, selekcionirano živino, renomirana vina itd. Veliko vlogo bo odigrala v skupnih naporih tudi Vodno gospodarska skupnost z regulacijami in melioracijami (Pesnica in Polskava) ter s povečanjem plodnih površin.

V zvezi z vsemi temi vprašanji so nam priznali volivci že prej in tudi na predvolilnih zborih, da pričakujejo od novega občinskega odbora resno skrb za izboljšanje razmer v našem kmetijstvu. Potrebno bo le resno začeti in vztrajno nadaljevati in uspehi ne bodo izostali.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Stanje šol v ptujski občini

V zadnjih dveh številkah »Ptuj-skega tednika« sta izšla dva članka, ki govorita o stanju naših šol v ptujski občini. Odsek za kulturo in prosveto pri ObLO Ptuj je do sedaj zbral nekatere podatke o šolah, o resničnosti teh podatkov pa se je prepričal tudi na šolah samih. Ne bom sedaj pisal o tem, kaj naj bi bilo vse potrebno, da bi se lahko pouk odvijal tako, kot to zahteva nov učni načrt. O tem več v bodočnosti. Rad bi sedaj nekaj napisal o pogojih, ki jih moramo najprej doseči, da bomo lahko govorili o razmerah, v katerih je pouk sploh mogoč. Tokrat si oglejmo nekaj šol, ostale pa še prihodnjič. Najprizadetejšim dajem prednost.

Vzemimo kot prvo šolo v Gruškovju. Šola gostuje v bivši gostilni. Sedaj je v stanju, da je za pouk popolnoma neprimerna. Oba prostora, ki sta na razpolago za učilnici, sta vlažna, temna, imata poškodovana tla in take peči, ki se ne dajo kuriti. Nujna potreba je zgraditi novo šolo nekje v Kozmincih, ki bi lahko prevzela vse otroke, ki sedaj hodijo v šolo v Gruškovje in pa del otrok sosed-

njih šol Podlehnik, Rodni vrh, Zetale itd. Šola bi naj bila štiri-razredna, otroci pa bi se od tam prešolali v višje razrede bodisi v Podlehnik ali pa na katero od drugih bližnjih osemletnih šol. S tem bi razbremenili pronastrane razrede že omenjenih šol.

O šoli v Lovrencu na Dravskem polju je pisal »Ptujski tednik« v eni zadnjih števil. Z mnenjem pisca članka se nikakor ne strinjamo, ko pravi, da bi bil problem šole v Lovrencu rešen z zgraditvijo učiteljskega doma in bi šola s tem pridobila nekaj nujno potrebnih učilnic. Večina učilnic v Lovrencu je za pouk popolnoma neprimerna. Okna so izredno majhna, vsaka učilnica ima dvojno osvetlitev — od strani in od zgoraj, kar otežkoča vidljivost na tablo. Vsak razred ima samo eno svetlobno telo, ki nikakor ne zadostuje, tako da je pouk v drugi in celo tretji izmeni še bolj otežkočen. Ena učilnica je v pritičju in je pridobljena iz pisarne ali stanovanjskega prostora in ima velikost menda 4 x 5 m ter je natrpana s klopmi in za pouk ne-

primerna. Drugo učilnico je šola uredila v poslopju bivše mrtvašnice, ki je majhna, temna in vlažna. Vse učilnice so vlažne, ker stoji šola na prostoru, kjer je bila nekoč mlaka. Le z ogromnimi sredstvi bi lahko zosposobili štiri učilnice, da bi vsaj deloma odgovarjale svojemu namenu. Velika sredstva bi bila potrebna tudi za preureditev dosedanjih stanovanjskih prostorov učitelstva v učilnice, ki jih šola potrebuje vsaj šest — sedem, če hočemo, da bi delala samo v dveh izmenah. Z vsem tem pa bi dosegli samo to, da bi imeli dovolj učilnic, manjkala pa bi pisarna, zbornica, kabinet, delavnice in vsa učiteljska stanovanja. Preostane torej samo graditev nove šole in stanovanj za učitelje, če hočemo, da bo popolna osemletka v Lovrencu lahko delala. Vedeti moramo, da še tako velika sredstva in žrtve, ki bi jih sedaj vložili v popravilo stare šole oziroma obeh šolskih poslopj, ne bi dala takega rezultata, da bi lahko rekli, da smo vprašanje šole v Lovrencu sanirali za daljši čas. Dejansko je najcenejši izhod — zgraditev nove šole.

Potreba po graditvi šole v Rogoznici je vsak dan večja. Na osnovno šolo v Ptuj hodi namreč svojih dve sto učencev, ki prehodijo vsak dan preko štiri pa tja do sedem in pol kilometra v eno smer. Zlasti v zimskem času in v primeru slabega vremena vsi ti učenci težko sledijo pouku, ker pridejo v šolo zelo utrujeni. Iz šole se vračajo na svoje domove v poznem popoldanskem času in so zopet pretrujeni, da bi lahko do- ma vzeli knjigo v roke. Zraven tega jih še starši uporabljajo za domače delo. Posledica je, da vsi ti otroci zelo težko sledijo pouku in težko dosegajo zadovoljujoče rezultate v šoli. Z zgraditvijo šole v Rogoznici bi imeli najbolj oddaljeni učenci sicer še vedno skoraj tri kilometre do šole, kar

pa je vsekakor mnogo manj, kot imajo doslej. Seveda bi s tem zelo razbremenili osnovno šolo v Ptuj, ki ima sedaj 25 oddelkov samo v prvih štirih razredih osnovne šole.

Vsako leto postaja bolj aktualen tudi problem pomožne šole. Dosedanja pomožna šola v Ptuj ima letos 46 učencev, preko 20 učencev pa imata tudi pomožna oddelka v Markovcih in Vitomarcih, najmanj 20 otrok, ki bi spadali v pomožno šolo, pa raztreseni še po ostalih šolah ptujске občine. Ker postajajo ti učenci sčasoma v naši občini pereč problem, bo vsekakor nujno potrebno organizirati v Ptuj centralno pomožno šolo za vso občino, ki bi naj bila internatskega tipa ter opremljena z vsemi potrebnimi pripomočki — delavnicami, orodjem, stroji itd. Le na ta način bi večina, in to velika večina prizadetih otrok po končanem šolanju lahko skupnosti koristila, se nekje zaposlila in ne bi bila stalno v breme družini in pa seveda skupnosti.

LJUBLJANA
NEDELJA, 20. OKTOBRA

6.00—8.00 Jutranji pozdrav v domačem tonu — vmes ob 6.05—6.10 Poročila in vremenska napoved, 7.00—7.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda, 7.40—7.50 Poročila, 8.00—8.15 Sport in delci, 8.15—9.00 Popularne skladbe jugoslovanskih avtorjev, 9.00 Poročila, 9.10—10.00 Internacionalne koračnice — vmes ob 9.15 Mladinska radijska igra — Stane Potonik: Kako je Zlatko rešil Belo mesto, 10.00 Poročila, 10.10—11.00 Partizanske pesmi — vmes ob 10.15 Se pomnite, tovariši — Ivan Jan: Beograd je osvobojen, 11.00 Poročila, 11.10 Za vsakega nekaj, 12.00 Poročila, 12.10—13.30 Zabavna revija — vmes ob 13.00 Napoved časa, poročila, vre-

Narodni dom v Ptuj z nedostojno zunanjo podobo

menska napoved, pregled dnevnega sporeda in obvestila, 13.30 Za našo vas, 14.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I, 15.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in obvestila, 15.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II, 16.00 Nedeljska reportaža — Zbica na Pohorju, 16.30—17.30 Glasbeni mozaik — vmes ob 17.00 Poročila, 17.30 Radijska igra — Bratko Kreft: Velika puntarija (ponovitev), 18.35 Slovenske pesmi od nametike do danes — II, 19.05 Zabavna glasba, 19.30 Radijski dnevnik, 20.00 Uganite, kje in kdaj? ... (odločki iz javnih oddaj zabavne glasbe), 21.00 Večerni orkestralni spored, 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan, 22.15 Priljubite in zaplešite! 22.55 Poročila, 23.00—23.15 in 23.30—23.45 Oddaja za tujino (prenos iz Beograda).

MARIBOR

19. OKTOBRA

Rajonska dežurna služba od 14. ure dalje po rajonskih zdravnikih. Nočna dežurna služba od 16. do 7. ure zjutraj dr. Zelihof Jože. Okoliška dežurna služba od 14. do 7. ure zjutraj dr. Horvat Jože. Ambulanta dežurna služba od 14. do 16. ure za levi breg Drave na Polikliniki dr. Veselič Marija. Ambulanta dežurna služba od 14. do 16. ure za desni breg Drave na Tržaški cesti 53 dr. Kežman Danica.

20. OKTOBRA

Nedeljska dežurna služba od 7. ure zjutraj do ponedeljka 7. ure zjutraj dr. Zelihof Jože. Ambulanta dež. služba od 8. do 10. ure v Sodni ulici dr. Veselič Marija.

21. OKTOBRA

Rajonska dežurna služba od 14. ure dalje po rajonskih zdravnikih. Nočna dežurna služba od 17. do 7. ure zjutraj dr. Koren Srečko. Okoliška dežurna služba od 14. do 7. ure zjutraj dr. Ramšak Jože

MESTNI KINO PTUJ predvaja od 18. do 20. oktobra amer. film »Steza slonov«; od 22. do 24. oktobra ameriški film »Na razpotju«.

KINO MAKOLE predvaja 19. in 20. oktobra ameriški film »Trinajsto pismo«.

KINO MAJŠPERK predvaja 19. in 20. oktobra angleški film »Smeh v rajue«.

KINO MURETINCI predvaja 19. in 20. oktobra ameriški film »Vilijamova karabinka«.

KINO DORNOVA predvaja 19. in 20. oktobra italijanski film »Vrag vzemi slovo«.

KINO »VEDROST« MIKLAVŽ PRI ORMOZU predvaja 20. oktobra ameriški film »Vodnjak«.

KINO VIDEM PRI PTUJU predvaja 19. in 20. oktobra amer. film »Bagdaski berač«.

Problemi žetalskega kraja

Če govorimo o politično-gospodarsko-kulturnih problemih našega kraja, bi bilo poglavitno vprašanje — dvig politične razgledanosti občinstva, kar bi lahko rešile edino le politične organizacije na terenu, seveda s pomočjo oblastvenih organov in družbenih sredstev. Predvsem organizaciji ZKS in SZDL bi morali biti politična in kulturna šola za množico, ne pa samo za ožji krog članov.

Je pa še zelo veliko objektivnih ovir za kulturni dvig haloškega človeka. Še vedno mora žetalski človek uporabljati petrolejko. Imamo elektrifikacijski odbor, vendar z delom nikamor ne moremo. Bodoči občinski ljudski odbor bo moral imeti tudi nas v evidenci ter nas gmotno podpreti, da bi tudi našem področju dohiteli ostale državljane. Naj omenim, da se pri nas dela na tem področju že svojih pet let. Na prste ene roke bi lahko presteli ljudi, ki že poslušajo radijske oddaje ali mesečno obiščejo kino predstave v Majšperku, Makolah ali Ptuj. Vsak izobražen človek se brani sprejeti službo v naših žetalah, katerega nazivajo tudi kraj bede in siromaštva.

Mislím, da je že napočil čas za sodobnejše življenje haloškega človeka, da je tudi naš človek sposoben izvrševati vse državljanske dolžnosti in uživati socialistične dobrine kakor vsi ostali. Tudi naš človek želi prebiti vsaj dolge zimske noči ob radijskem sprejemniku, čitati pri električni razsvetljavi časopise in razne knjige, ki leže v knjižnici, ne da bi jih kdo pogledal ali malo agitiral za izposojevanje istih. Potrebno bi bilo organizirati razne tečaje, gospodarske, gospodinske in pletarske. Tudi avto-moto klub je zaželen. Sami si resno prizadevamo izboljšati sedanje razmere, pri tem pa nam je še potrebna pomoč občinskega ljudske-

ga odbora. Našemu kraju ni potreben samo denar, pač pa tudi tečajji za izobraževanje, če hočemo slediti naglemu napreduku v Jugoslaviji in v svetu.

Vse to so nekateri problemi in načrti našega kraja. Je pa še več drugih: ureditev občinskih cest in male asanacije. Primanjkuje nam zdrav pitne vode. Ljudje uporabljajo vodo za človeško prehrano tudi iz mlak, ki ležijo v tesnih grabah. Jasno nam je, da se vse to ne more urediti v enem letu, pač pa upamo, da bo postopoma boljše.

Priporočamo se organom ljudske oblasti za kredite in dotacije za kmetijske namene, s katerimi si bomo pomagali izboljšati naš pridelek in dohodek ter z njimi tudi življenje.

N. V.

Velik uspeh ptujskega gledališča v Ptuj na premieri

Včeraj zvečer je bila premiera slovenske drame Emila Freliha »VRNIL SE JE«, ki je doživela pri krstni uprizoritvi v Kopru izreden uspeh. Drama je za Ptujčane še toliko bolj zanimiva, ker jo režira avtor sam.

Premiera je bila 17. oktobra ob 20. uri v počastitev 40. obletnice Oktobrske revolucije, o katere pomenu je govoril prof. Mirko Bračič.

V glavnih vlogah so sodelovali: Majda Hermanova, Vera Videčnikova, Danica Š. Senkinčeva, Franjo Gunžer, Adolf Anderle ter v vlogi Staneta — Ivo Kostanjšek, član dramske sekcije »Svobode« Ptuj, ki je redni sodelavec našega gledališča.

Pomembna slovesnost na Borlu

V okviru letošnjega muzejskega tedna je bila v nedeljo, dne 13. oktobra odprta na borskem gradu stalna razstava »O nemških nacističnih zaporih na Borlu«. V imenu obč. odbora Zvez borbove NOV Gorisnica je ta »mali muzej« odprl tov. Belšak, o vlogi Borla v težkih dneh okupacije je izpregovoril republiški poslanec tov. Vlad. Bračič, razstavo samo pa je nazorno tolmačila tov. Vida Rojčeva, ki se je pri organiziranju prireditve najbolj poštvalno trudila, da so se v dveh grajskih prostorih »zbrali dokumenti o trpljenju naših ljudi med okupacijo v borskem taborišču«.

Ker se obiskovalci gradu zanimajo tudi za preteklost te neme priče iz podložniških časov, je v mali predsoni prikazan kratek zgodovinski razvoj te zemljiške gosposčine, kamor so hodili tlačaniti podložniki iz sosednjih naselij. Grad, ki se prvič omenja že v 12. stoletju, je bil v 14. in v začetku 15. stoletja v posesti ptujskih gospodov. V tem času je bil Borl važna vojaška postojanka proti Madžarom, ki so ga v letu 1481 na povelje njihovega kralja Matije razrušili. Konec 15. stoletja

srečamo na gradu kot posestnike ormoške Sekelje. Od poznějšíh plemiških rodbin so najpomembnejši grofje Sauer, ki so obnovili cerkev, viteško dvorano in grajski portal (1674).

Glavni del razstave nas seznanja z dokumenti slovenskih zapornikov, ki jih je okupator vozil od vseh strani v grajske zapore, kjer so čakali na negotovo usodo. Grafikon nam to nazorno kaže, od kod in kam je vodila mučeniška pot internance. Obiskovalec si lahko ogleda fotografije prvih taboriščnikov, njih življenje ilustrirajo nekatere slike, tako tovrjenje vode po strmih grajskih poteh (»Wasserkommando«). — Pretresejo nas poslovična pisma prvoborcev iz okolice, v duhu sledimo njihovi poti, na kateri so žrtvovali svoja življenja za svobodo domovine. Njihove slike na stenah so zgovorna pričra nacističnega nasilja, ki se ne sme nikoli več ponoviti.

Namen te »podružnice« NOB muzeja v Ptuj je prikazati Borl kot taborišče z njegovimi zaporji v dobi okupacije, kot so nam to popisali naši pisatelji, med njimi Anton Ingolič v knjigi »Pred sončnim vzhodom«

(Še k diskusiji o »Partizanu«)

Polemika, ki je nastala v zvezi z izjavo predsednika »Partizana« Slovenije tov. Ribičiča, je našemu časopisu pripravila lepo število prispevkov oziroma mnenj posameznih funkcionarjev s terena. Ta mnenja niso bila vselej na mestu, in postavljajo našo organizacijo v dokaj čudno situacijo, tako da bralec, ki ni dobro informiran o dejanskem stanju naše operative, ni mogel dobiti prave slike o naši dejavnosti in trudu, ki so ga vlagali naši prednjaki v delo na polju telesne vzgoje. Škoda je, da se v polemiki niso v večjem številu oglašali naši prednjaki, kajti le ti bi lahko pravilno presodili, kje smo šepali in zakaj. Zdi se mi, da so nekateri pisci nekoliko pretiravali, zlasti takrat, ko so v svojih izjavah trdili, da je naša organizacija preganjala športno dejavnost in izvajala ortodokсно telovadbo v najslabšem pomenu besede. Saj vendar ne moremo govoriti o preganjanju športne vadbe, če so nam dobri znani kranjskogorski sklepi. Ti sklepi niso nikoli nagovarjali prednjaka, da mora opuščati tisto, kar mladina zah-

teva in kar je iz vidika telesne kulture potrebno slehernemu otroku. Samo delo nas je sililo, da smo našo vadbo vsestransko razgibali in ji dali oblike, ki jih je specifičnost takega društva na terenu zahtevala. Če pomislimo, da so bila redka tista društva Partizana, ki so posedovala telovadnice in rekvizite za orodno vadbo, potem nam je jasno, da so se morali prednjaki baviti s tistimi panogami športa in lahko-atletike, za katere so imeli pogoje. Spregledati ne smemo seveda tudi lagodnosti nekaterih prednjakov, ki zaradi te svoje slabosti niso šli v tako široko, kot bi to bilo potrebno in so pogojji dopuščali. Kolikor nekatera naša društva niso uspela pritegniti mladine, ni krivda v tem, da bi forsirali orodno vadbo in proste vaje, temveč je to bila največkrat posledica pomanjkanja sposobnih prednjakov ali mladih ljudi, ki bi se hoteli z mladino ukvarjati. Ne smemo mimo dejstva, da večina naših društev ni imela drugih rekvizitov kakor žogo in v najboljšem primeru nekaj lahkoatletičkih rekvizitov, kot so koplje, disk, kroglja itd. Vprašanje je nastalo takrat, ko bi se moralo najti zadosti poštvalnega človeka, ki bi znal te skromne rekvizite uporabljati in vadbeno uro čimbolj razgibati. Naša mladina je danes mnogo bolj zahtevna, kot je bila kdajkoli, iz lastne prakse pa vem, da lahko obdrži mladino samo takrat, če si ji vadbeno uro priredil čimbolj pestro in zanimivo. Prav neumestna je izjava nekega pisca, objavljena v 39. številki Poleta, ko govori o »nevarnih« igrah z žogo, posebno še, ker vsa posvetovanja v Kranjski gori, katerim sem vselej osebno prisostvoval, niso zdaleka potekala v takem duhu. Pisec je premalo seznanjen s kranjskogorskimi sklepi in motivi, zato so njegove izjave nekonstruktivne ter jih kot funkcionar in prednjak obojam. Naša organizacija ni toliko trpe-

la zaradi nevsestranosti vadbe, ampak je tembolj in še bo nekaj časa zaradi pomanjkanja takih prednjakov, ki bodo znali našo mladino pravilno in sistematično uvajati v vse panoge telesne vzgoje. Prednjaku je potrebna izdatna doza ljubezni do mladine, ki mu pomaga prenesti na otroka vse tisto, kar ta od njega pričakuje. Živjeti se v notranjost otroka, ga razumeti in mu vselej pravilno svetovati, to je naloga prednjaka, zmogel pa jo bo samo, če mu bo poslanstvo naše mladine zadosti jasno. Otroka je potrebno obravnavati kot sebi enakega, takega, ki bo nekoč prevzel tvoje vzgojne naloge. Pravi prednjak ne sme in ne more nikoli priti v zadrego pri izbiri elementov vadbene ure, toda najprej jih mora sam obvladati.

Popolnoma nepravilno bi bilo meriti našo organizacijo po kriteriju izjav nekaterih funkcionarjev, posebno še, ko nam je znano, da je v izvršnem odboru »Partizana« Slove nje absolutna manjšina članov, ki nekoliko zastajajo za duhom časa in razvoja. Z ozirom na to smatram, da polemika, ki je nastala z izjavo tov. Ribičiča, ne tangira toliko zdravo jedro naše organizacije, ampak le razčiščuje pojme posameznih funkcionarjev v izvršnem odboru »Partizana« Slovenije. Naša tekmovanja v partizanskem mnogoboju, pionirskih mnogobojih, atletiki, igrah z žogo,

smučanju in plavanju dovolj zgovorno kažejo, da so maloštevilni prednjaki pravilno doumeli pomen vsestranosti telesne vzgoje in se moramo le-tem v imenu naše skupnosti zahvaliti. Omenil bi še to, da bi lahko starši naše odraščajoče mladine veliko pripomogli množičnosti telesne kulture, če bi se nekoliko bolj za-

Profesorje vseh gospodarskih

šol vabimo k naročilu nove zanimive revije »SODOBNA PISARNA«. Prospekt je na razpolago pri upravi, Ljubljana, Gosposka štev. 12.

nimali za koristno udejstvovanje svojih otrok. Hvaležna naloga slehernega očeta in matere je ravno v tem, da otroka navaja k vsemu, kar mu koristi. Izrek: »V zdravem telesu, zdrav duhu«, je nesporno in neštetokrat dokazal, da je temu res tako! Pozivam vse starše, da se priključijo zdravi miselnosti tega izreka!

Ladislav Sarc

podpredsednik Okrajne zveze Partizana Ptuj.

KAJ PRAVITE

— Pred poroko se vprašaj: ali se boš lahko s to ženo tja do visoke starosti pogovarjal? Vse drugo ni važno — pomisli, da se v življenju mnogo pogovarjamo. (Friedrich Nietzsche)

— Mož s petimi otroki je bolj zadovoljen kot mož s petimi milijoni. Mož s petimi milijoni jih hoče namreč zmeraj več. (Roger de Peyrefitte)

— Kar se nam tu pa tam zgodi, nam povzroča pol toliko skrbi kakor tisto, kar bi se morebiti utegnilo zgoditi. (Colette)

— Može se najbrž nikoli ne bi naučil ženo prav razumeti, toda studij jih zabava. (Joan Crawford)

Ekspert je človek, ki ga imajo vsi za korifejo — samo njegovi stanovski kolegi ne.

Winston Churchill

Don Kihot je bil, kot sir Anthony Eden, zelo inteligenčen, ljubezniv in podjeten človek.

Malcolm Muggeridge

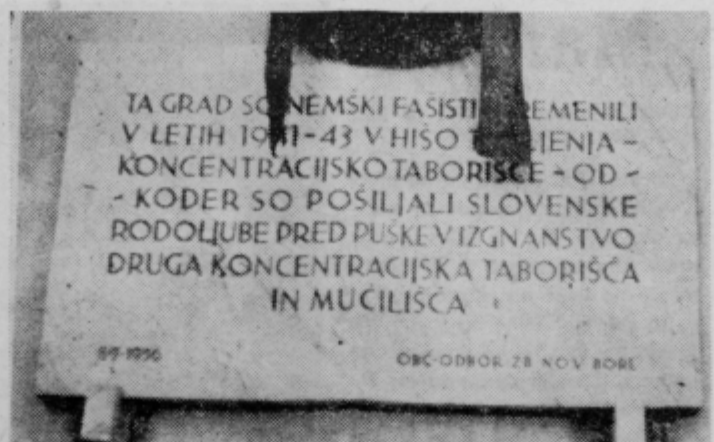
Največ samomorov se zgodi z nožem in vilicami.

Walter Seitz, zdravnik

VABILO

Moški zbor Obrtno-trgovskega prosvetnega društva v Ptuj vabi svoje člane in prijatelje petja k rednim vjam. ki se bodo začele v ponedeljek, 21. oktobra, ob 19. uri v Vajenski šoli za trgovsko stroko (kakor doslej).

ODBOR

Napisna plošča na Borlu

Pomenek s središkimi in drugimi kandidati

Klobučar Franc

kandidat za občinski zbor občine Središče.

»Pred bodočim občinskim ljudskim odborom Središče so važni gospodarski problemi, predvsem pa regulacija potoka Trnave, ki pri večjih naliivih prestopi bregove in poplavi obrežna zemljišča. S tem nastaja občutna škoda v poljedelstvu in živinoreji. Po mojem mnenju bi z združenimi močmi bilo v nekaj letih možno to vprašanje urediti.

Problem zase je tudi stanovanjska stiska. Čim prej bo treba zgraditi v Središču večjo stanovanjsko zgradbo, da bi vsaj za silo ublažila te težave. Nekaj sredstev v ta namen je

že v občinskem stanovanjskem skladu, ostala pa bi morali črpati iz dolgoročnega posojila. Seveda obstajajo poleg teh še mnogi drugi problemi.«

Pajek Edvard

kandidat za občinski zbor občine Središče.

»Problemi, ki zanimajo Središčane, so v glavnem gospodarske ali pa kulturno-politične prirode.

Gospodarski problemi so za našega kmeta še posebej važni iz več vidikov. Te bi razdelil v splošno-gospodarske in finančne. V lokalnem merilu je vprašanje občinskih podjetij eno bistvenih vprašanj. Načrt, združiti podjetja v skupno upravo s sposobnim komercialnim vodstvom, je stvar gospodarske koristi in ugodnejših perspektiv za podjetja sama.

Proračun občine je poglavje zase. Kljub vestnemu plačevanju davkov s strani prebivalstva stanje ni dobro. Tu je kritika občanov precejšnja. Novi občinski ljudski odbor bo moral na to vprašanje bolj paziti. Na kulturno-prosvetnem področju so trenutno sledeči problemi:

Vprašanje gradnje šole. Ljudstvo je v glavnem s prostovoljnimi delom izdelalo 20.000 kosov

Petek Stefan

kandidat za občinski zbor občine Gorišnica.

»Od leta 1949 sem predsednik KZ Podgorci, predsednik vaškega odbora SZDL Podgorci, mali posestnik.

Glede na naše podeželsko področje smo tudi mi v proizvodnji dosegli vidne uspehe in to v proizvodnji pšenice na povprečje 3500 kg na ha, tudi s krompirjem nismo zaostali za drugimi zadrugami ali kmetovalci. Stremeli smo, da bi čim bolj zainteresirali naše kmetovalce za čim večji hektarski donos in s tem smo tudi prodali ogromno umetnih gnojil, kar se je kmetovalcem izplačalo.

Težave pa so vendar pri kmetovalcih zaradi prodaje svojih poljedelskih pridelkov in to predvsem krompirja, katerega je na našem področju zelo veliko.

Glede na prosvetno dejavnost bi pripomnil, da je še pri nas premalo zanimanja za kmetijske nadaljevalne šole. Težave so tudi, ker primanjkuje učiteljskega kadra.

Mnenja sem, da bi se naj bodoči občinski odbor držal občinskega perspektivnega plana in istega izvajal v splošno korist gospodarstva kakor občine same.«

Alojz Majerič, kandidat zbora proizvajalcev občine Gorišnica

»Po dolgoletnem prizadevanju za dvig kmetijske proizvodnje je prišla izkušnja naših kmetov do polnega izraza. Glavni cilj naprednih kmetovalcev in njihovega neumornega dela je dvigniti kmetijsko proizvodnjo in jo poceniti.

Zelo dobro so se oprijeli te parole kmetje — člani KZ Moškanjci, ki je ena izmed najbolj naprednih v poljedelstvu in živinoreji na območju občinskega ljudskega odbora Gorišnica.

Na spodbudo naših članov je bila lani občinska poljedelska in letos živinorejska razstava. V tekmovalstvu za hektarski donos krompirja smo imeli 2 skupini po 10 ha ter dosegli povprečni donos: prva skupina 40.099 kg, druga 39.830 kg krompirja po hektarju. Precej budna je pri nas semenska služba, saj vsako leto osvežujemo naše nasade s par tisoči kg prvovrstnega semena. Če pa hočemo biti dobri poljedelci, moramo biti tudi dobri živinorejci. V ta namen smo tudi za člane nabavili precejšnje število plemenske živine, goveda in svinj. Zelo

zidakov, ki pa jih je trikratno neurje skoraj do zadnjega kosa uničilo. Vendar bomo prihodnje leto začeli znova.

V prihodnje naj občinski ljudski odbor čim bolj pazi na koordinacijo dela raznih ustanov in podjetij in skrbi za ustanavljanje uslužnostnih obratov, predvsem pa obrtništvu, ki je bilo včasih v Središču zelo razvito. Resno bo treba misliti na močnejšo zasedbo in delno preureditev na ObLO. Odborniki se bodo morali bolj poglobiti v delo, ki jim ga ljudstvo zaupa in od katerega pričakujejo resnih uspehov.«

Zidarič Ivan

»Razen gospodarskih problemov imajo Središčani že od nekdanj smisel in potrebo po kulturnem udejstvanju in izživljanju.

Društva, ki naj bi to ljudstvu nudila, v zadnjem času niso popolnoma dosegla svojega namena. Vzrokov za to je več. Pri članih samih čutimo premalo požrtvovalnosti, vodstvo istih pa niso našla najlepše poti, da bi vsestransko zadovoljila svoje članstvo. Najbolj pereče pa je brez dvoma materialno stanje društev, ki iz svojih lastnih dohodkov ne morejo kriti niti najnujnejših izdatkov. Dosedanji občinski ljudski odbor je za to premalo skrbel, saj je predvideval proračun za vsa društva v občini le 64.000 dinarjev. Bodoči odbor bo moral ta problem, vsaj kar se tiče materialne plati, resneje proučiti, tako da bo zagotovljeno nemoteno udejstvanje občanov tudi na kulturno-prosvetnem področju.«

Lončarič Marija

kandidat za občinski zbor občine Lešje.

Osebnost zelo odobravam, da se pri volitvah, ki so pred nami, daje veliko poudarka na demokratičnost, to je na uveljavljanje ljudske volje. Prepričana sem, da bodo volili tiste kandidate, ki so sposobni in tudi voljni opravljati odgovorne posle ljudskega odbornika.

Tudi v bodočih letih bo v naši občini mnogo problemov, ki jih bo treba reševati z vso zagriženostjo. Kmetijstvo bo zahtevalo največ naše pozornosti, saj sedanja načini in pogoji dela našega kmetovalca tu na robu Haloze

Majerič Alojz

pereče vprašanje so v zadrugi kakor tudi pri članih dohodki.

Na območju naše zadruge leži za odkup pripravljenega najmanj 20 vagonov krompirja, ker je težko dobiti odjemalce, drugič pa so kritične cene. Gram v tem primeru naš odkupni aparat, da plačujejo kmetu krompir po 9 din za kg, delavcu, odnosno potrošniku pa ga

prodaja po 12—15 dinarjev. V tem primeru je nujno, da se potrošnik približa čim bolj proizvajalcu in to bo edina rešitev za pocenitev kmetijskih pridelkov.

K vsemu temu, kar smo že naredili in kar še moramo izboljšati, pa je treba novih izkušenj z delom vestnih delovnih ljudi.«

Jere Alojz

»Naša občina je tipično haloška, se pravi, da je naš osnovni problem zaostalost na vseh področjih, ki ji je treba po novem občinskem odboru prvenstveno napovedati učinkovito borbo.

V tem smislu bo najvažnejša naloga, rešiti vprašanje šolstva, zdravstva, elektrifikacije in vzporednih komunalnih dejavnosti.

Predvsem bo nujno, takoj dvigati proizvodnjo za pridobitev čim večjih dohodkov, tako občine kot tudi individualnega občana.

Današnje stanje šolstva je zaradi nezadostnih prostorov učilnic in stanovanj ter s tem v zvezi zaradi pomanjkanja učiteljskega kadra dokaj okrnjeno. Prav tako zdravstvena postaja z enim zdravnikom na sedežu občine ne more izvrševati vseh v to stroko spadajočih nalog. Zavedamo se, da predstavlja industrija za dober del naših občanov važen življenjski fak-

Viktor Žnidar, kandidat zbora proizvajalcev v občini Lešje

tor. Ker pa je Tovarna strojil pred ustavitvijo, je treba misliti, kam in kako zaposliti to delovno silo v bodoče.

Pretežni del občinskega feritorija nima elektrike, ne pošte, telefona, cest, dalje pitne vode, trgovin in uslužnostnih podjetij. Tako je številno prebivalstvo prisiljeno, živeti še dokaj primitivno in je zato težko dostopno za kakršnekoli napredne misli.

Iz pogovora z volivci pa razberemo, da so naši občani volj-

Jerič Ludvik

»O problemih Zetal, oziroma predelov naših krajev je bilo že večkrat pisano v vašem listu in so težave našega prebivalstva marsikomu znane.

Moje mnenje je, da bi z elektrifikacijo naših krajev bil storjen prvi korak k dvigu socialnega in kulturnega stanja našega prebivalstva.

Dolžnost novega odbora bi torej naj bila pomagati, da bi se dolgoletna želja Zetalčanov uresničila. Prepričan sem, da bomo zato od naše ljudske oblasti dobili tudi potrebno pomoč, za kar se bodo naši ljudje izkazali s hvalečnostjo.«

Lončarič Marija

njujno terjajo od družbe, da priskoči na pomoč.

Zdravstvena služba še ne more v celoti zadostiti potrebam našega področja. Potreb šolstva, stanovanjske izgradnje in prometne mreže ne kaže niti omenjati, ker so to splošno znane družbene potrebe. Posebej pa bo pri nas treba skrbeti za široke možnosti zaposlitve mladine in tako omiliti težavno socialno stanje, ki še vlada v mnogih družinah.

Olstrak Jožica

»Naš novi občinski ljudski odbor v Lešju bo imel v zboru proizvajalcev 14 odbornikov industrijske skupine. V dosedanjih ljudskih odborih niso bili delavci iz neposredne proizvodnje dovolj zastopani. Zato predvolilni zbori zavzemajo stališče: čim več mladih delavcev in delavk iz neposredne proizvodnje v občinski zbor, saj zavzemajo gospodarski problemi komun-

danes najobširnejšo dejavnost. Vloga delavskega razreda pri samoupravljanju podjetja je na podlagi dobljenih izkušenj tudi dobra politična šola, ki usposablja mlade proizvajalce tudi za širše delo v gospodarstvu komun.

Kot druge občine se tudi občina Lešje bori s številnimi gospodarskimi problemi v centru kakor tudi v več ali manj oddaljenih zaostalih krajih komun. Vsi ti problemi bodo zahtevali od novih odbornikov v celotnem občinskem zboru kakor tudi v zboru proizvajalcev politično zrelost in predanost delu za razvoj in napredek celotnega občinskega gospodarstva.«

Znidar Viktor

»V zvezi z mojo kandidaturo v občinski ljudski odbor Lešje bi imel več pomislekov, ker moram priznati, da je velika odgovornost, biti odbornik nove občine — komun. Na željo volivcem sem kljub prezaposlenosti pristal ter podpisal kandidaturu. Imam še dva sokandidata, tako smo trije, izvoljen pa bo le eden. Celotni občinski ljudski odbor Lešje bo imel 23 odbornikov občinskega odbora ter 17 odbornikov zbora proizvajalcev. Od teh je močno zastopana industrija, ki daje največje dohodke v naši občini. Na drugem mestu pa je kmetijstvo.

Občina Lešje je ena najbolj hribovitih ter tudi pasivnih krajev v območju OLO Maribor. Tukaj živi mnogo bajtarjev, ki se ne morejo preživljati na svojih malih posestvih. Mnoge onemogle podpira s socialnimi podporami občina. Socialni podpiranci so velik problem v občini. Čeravno dobe le skromne podpore od 500 dinarjev naprej, je to velik izdatek za občino. Celotni zneski teh podpirancev in brezplačna zdravljenja dosega kar več milijonov.

Da bi se v bodoče življenje prebivalstva izboljšalo, bo treba še več teh mlajših ljudi zaposliti v industriji. Mnogo je pripomnel k temu rudnik »Se-

ga«, ki že zaposluje preko 150 delavcev. Rudnik bo treba razširiti ter izkoristiti še neodkrite premogovne zaloge. Na območju Zetal bo treba še razviti industrijo ali pletarstvo, kajti le z delom bo izboljšani narodni dohodek haloških predelov. Industrija v občini Lešje napreduje, zaostaja pa kmetijstvo, ki se ne more izkupati iz težav.

Na območju KZ Makole smo ustanovili dve sadjarski skupnosti, eno v Starem gradu (sem predsednik in šteje 7 članov z 12 hektarjev zemlje), na kateri bo plantažni sadovnjak, druga pa je v kraju Varoš-Dežno. Nekje so že začeli z malinovimi in ribezljevimi nasadi.

Posebno v Zetalah to uspeva in bo kmetu pomagalo do večjih dohodkov. Potrebno bo razviti še vinogradništvo z žlahtnimi in kvalitetnimi sortami. Posebno pozornost zasluži v občini Lešje živinoreja, ki bi lahko dajala mnogo več dohodkov. Tudi obrtna dejavnost zaostaja, posebno pa gostinstvo v samem centru občine, ki nima niti poštene gostilne. Ravno tako je na Ptujski gori. Potrebno bo urediti lokale, da bo imel vsaj

Tov. Viktor Žnidar, kandidat zbora proizvajalcev v občini Lešje

center občine najpotrebnejše lokale.

Novi občinski ljudski odbor bo moral misliti tudi na popravilo cest, mostov, na vodovod, vodnjake s pitno vodo ter na elektrifikacijo Zetal, Starega grada (del) in Dežna.

Vse to so velike naloge, ki čakajo novi občinski ljudski odbor. Posebno velik problem pa je šolstvo, saj so šole prenaprane ter bo potrebno dograditi šolske prostore ter tudi stanovanja za učni kader. Tudi na kulturno-prosvetnem polju bo treba storiti marsikaj, kar zadnji čas zaostaja.

Ker se vsi problemi naenkrat ne bodo dali rešiti, bo potrebno začeti pri najvažnejših.«

Vogrinc Janko

Nadaljevanje druge strani

Obsežna občina bo imela tudi veliko odbornikov — 70 iz obeh zborov, izvoljenih iz vseh predelov in gospodarskih področij občine. Ob tem številu odbornikov ne bo več mogoče gledati občinskega odbora samo v Ptuj, ampak odbor, ki je v celotni občini. Povsod bodo delali odborniki občinskega zbora in zbora proizvajalcev, člani svetov in komisij ter odborniki krajevnih odborov pa tudi uslužbenci iz občinskih ter krajevnih pisarn. Od dela vseh teh bo odvisno, kako bo občina kot celota izpolnjevala svojo nalogo in kako bodo občani občutili široko kompetenc občinskega ljudskega odbora. Več časa kot doslej bo potrebno najti za volivce, za razgovore z njimi in tudi za uresničitev njihovih predlogov. Lažje bo izpolnjevati sklepe občine, v kolikor vestneje bodo tudi volivci sami izpolnjevali obveznosti do skupnosti.

Pri novem občinskem ljudskem odboru bo glavna skrb pametna uporaba družbenih sredstev za področja, kjer bodo lahko zanesljivo koristila vesplošnemu napredku in kjer bodo pomagala dvigati proizvodnjo, od katere pričakujemo tudi večje dohodke za izboljšanje razmer v našem zdravstvu, prosveti, socialnem varstvu in drugod, kjer je nujno potrebno izboljšanje naših razmer.«

Za večjo kmetijsko proizvodnjo

Tudi pri nas so se spomladi pojavili kmetovalci za tekmovalje v proizvodnji krompirja, ki so bolj razgledani in tudi delavni in jim ni vseeno, ali bodo predelali pet ali pa 35 ton krompirja na ha. Tako so bile sestavljene tri skupine na področju bivše občine Videm in sicer dve na območju KZ Videm in ena na območju KZ Sela.

Komisija, ki je ugotavljala ha donose pri tekmovalcih, je z zadovoljstvom ugotavljala uspehe in razmeroma lepe ha donose, saj so vse tri skupine dosegle in celo presegle zahtevano višino ha donosov. V I. skupini — Lancova vas so dosegli povprečni donos 30.291 kg; najboljši v tej skupini so: Plajšek Andrej (36.485 kg), Sitar Franc (36.330 kg) in Vaupotič Mirko (34.656 kg).

V II. skupini — Tržec-Jurovci so dosegli povprečni donos 28.279 kilogramov; najboljši v tej skupini so: Kranjc Ivan (34.431), Purg Avgust (31.609) in Repič Ivan (31.601).

V III. skupini — Sela so dosegli povprečni donos 26.184 kg; najboljši v tej skupini so: Murko Anton (28.924), Turk Franc (27.987) in Bela Vincenc (26.068). Ker je bilo potrebno doseči 25.000 kilogramov na ha, je razvidno, da so dosegli zelo zadovoljljive uspehe. Mi jim pa želimo prav tako lepe nagrade, ostalim kmetovalcem pa priporočamo, da tudi poskusijo drugo leto s tekmovalnjem, saj bodo imeli edinele dobiček.

Za vsakogar nekaj zanimivega

Odlikovana deklica

Dvanajstletna Rita Jolcey iz Londona se je nenavadno proslavila s tem, da je rešila triletnega dečka iz goreče hiše. Gasilci so trikrat poskusili rešiti dečka, vendar jim to ni nikdar uspelo. Rita se je kljub veliki nevarnosti prebrala skozi ogenj do dečka in ga na hrbtno prinesla skozi plamen. Za to podvig jo je notranji minister odlikoval z odlikovanjem za zasluge.

Zenske - boksarji

V Ameriki sta se pojavili dve boksarjski šampionki: Kitty-jaguar in Lucy-munja. Ti dve se večkrat srečujeta v ringu v borbi za naslov šampiona. Od moških boksarjev se razlikujeta samo po rokavicah, ki so vatirane z debelejším slojem vate.

»Steklena ženska«

Nedavno je bila v Parizu razstava dietetike in sredstev za osebno higieno. Poljski muzej zdravja je pokazal na tej razstavi med drugim tudi »stekleno žensko« z avtomatično osvetljenim kovinskim okostjem. Vodilci so obiskovalcem razglasili, da je »steklena ženska« namenjena proučevanju anatomije in fiziologije človeškega telesa.

Koliko besed na dan izgovorimo

Francoska statistična služba je zbrala podatke o tem, koliko besed na dan izgovori povprečno živahen človek. Podatki pravijo, da tak človek izgovori dnevno okoli 30.000 besed. Seveda ta statistika o »povprečno živahnem« človeku misli pri tem na Francoze in ne na hladne Angleže ali morda Skandinavce, ki so menda veliko bolj molčeči in preudarni.

Pomladitev za dva dni

Ko se je Albert Schweitzer mudil v Afriki, je prišel k njemu osiveli črnc, ki je pripeljal s seboj staro črnko.

»Doktor, prosim te, pomladi jo.« Je posilil znanstvenika, ta pa se je ujezil:

»Tega vendar ne morem!« Črnc je padel na kolena in poprosil:

»Veliki doktor, pomladi jo vsaj za dva dni, da jo bom prodal.«

Trdožive živalice

Glede trdoživosti ima najbrž prvo mesto med živalmi neka vrsta mravelj, ki živijo v pragozdovih Južne Afrike. Te mravelje ne poginejo niti, če jim odrežejo ves zadnji del telesa z nogami vred. Primerilo se je celo, da je nekakega raziskovalca ugriznila mravljinca glava, ki je bila več ur odtrgana. Neke take mravlja pa je živel brez glave 39 dni.

Peš okoli sveta

Dva mlada Angleža sta se odpravila peš na pot okoli sveta. Če bo šlo po načrtu, se bosta vrnila v Anglijo šele čez deset let. Do poletja 1960 bosta pripela v Rim na olimpijske igre, poprej pa bosta peš prepotovala Francijo, Španijo, Portugalsko in Italijo. Potem se bosta napotila po drugih evropskih deželah v Azijo, Avstralijo, v obe Ameriki in se nazadnje vrnila na britanski otok.

Dolгови Hitlerjeve Nemčije

Ko je nacistična Nemčija vojno izgubila in je kapitulirala, je pustila doma in na tujem okrog 800 milijard mark dolgov. Adenauerjeva vlada je z odlokom znižala ta dolg v razmerju 10:1 — tako da je nova država prevzela za 80 milijard mark starih obveznosti.

Zahodnonemški parlament je pred zadnjimi volitvami sprejel zakon, da bodo od tega dolga 2.200.000.000 mark izplačali zahodnonemskim državljanom, medtem ko bodo terjatve vzhodnonemških državljanov blokiral v bankah.

Kar zadeva plačila dolgov in škode, storjene v tujini, bo Zahodna Nemčija izplačala majhen del samo ameriškim državljanom, in še to v roku 27 let.

Fašizem je pustil tudi v Italiji več sto milijard lir dolga v obliki državnih bonov. Država je sicer prevzela vse te obveznice v celoti, vendar pa je zaradi padca valute njihova vrednost okrog 70-krat manjša, kot pa je bila, ko je bilo posojilo razpisano.

Starost zemlje

Neka oxfordska znanstvena odprava se že dalj časa pripravljala na težavno delo: skušala bo ugotoviti natančno starost našega planeta. Odprava bo opremljena s spektrografom, ki je stal 28.000 dolarjev. S tem aparatom bodo merili jakost radiacije zemeljskih plasti. Z merjenjem radioaktivnosti zemeljskih rudnin je namreč mogoče izračunati starost zemlje.

Kaj je razkošje

V neki angleški osnovni šoli je učitelj razlagal učencem, da je razkošje »nekaj zelo prijetnega, vendar ne nujno potrebnega«. Potem je hotel ugotoviti, kako so učenci razumeli njegovo razlago in jim je naročil, naj povedo primere. Otroci so seveda takoj pomislili na besede, ki so jih slišali doma, in so začeli naštevati: pamet, kopalnica, poljub, soproga...

Trikrat so mu zrasli zobje

Matu Lasici, 105-letnemu starcu, iz Djakovicev pri Čajnicu, so doslej trikrat zrasli zobje. Ko mu je bilo 100 let, so mu pogrnali tretji zobje in jih je imel štiri leta, potem pa so mu izpadli.

Svetovni energetski viri

Francoski visoki komisar za atomsko energijo François Perrin je sporočil na konferenci industrijcev iz trinajstih dežel doslej zbrane podatke o svetovnih zalozah energije. Povedal je, da bodo sedanje rezerve tako imenovanih klasičnih virov (premoaga, nafte itd.) zadostovale še za celo tisočletje. Sedaj uporabni viri atomske energije bi po njegovem mnenju zadostovali za 20 tisoč let.

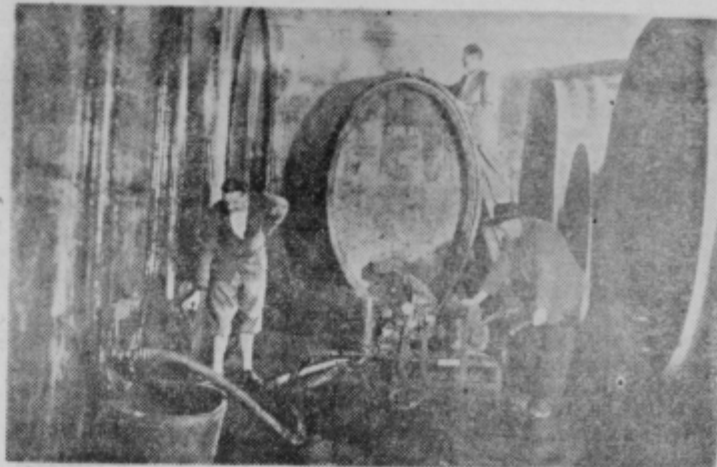
Mesto, ki je doživelo največ bitk na svetu

V Angliji je pred leti izšla Svetovna enciklopedija mest. V njej so podatki, da je Beograd mesto, ki je preživelo v borbi za svoj obstanek in svobodo največ bitk in je zaradi tega dobil največ simboličnih imen. Tako je Beograd od svojega začetka pa do danes doživel 114 velikih bitk na okopih svoje trdnjave, kjer je izgubilo življenje več kot šest milijonov ljudi. Mesto je imelo blizu 30 imen, med njimi zelo simbolična, kot: Breg za razmišljanje, Breg borbe in slave, Dom vojn, Dom svobode itd. Vsa ta imena so mu dali Turki, razen zadnjega, ki ga je dobil od Madžarov.

Med številnimi spopadi na beograjskih gričih je bil najbolj čuden spopad z Madžari, ki so popolnoma razdejali beograjsko trdnjavo in prenesli ogromno kamnitih blokov Kalemegdana v Zemun in tam zgradili novo trdnjavo. To je bilo v XI. stoletju. Ko so potem osvojili Zemun Bizantinci, so prepeljali na posebnih ladjah ves gradbeni material nazaj na Kalemegdanski greben in ponovno zgradili trdnjavo.

Japonska pred Anglijo

Lani so zgradili Japonci 325 ladij s skupno tonažo 1.750.000 BRT, kar je 26 odstotkov vse nove svetovne tonaže. Za njimi so Angleži z 275 ladjami, potem pa se zvrstijo Francozi, Norvežani, Nemci itd. Zanimivo: prvi parnik so dobili Japonci od Nizozemcev natanko pred sto leti.

V kleteh ormoške vinarske zadruge vre...

Zdravilni čaji

Staranje je sicer prirodno, vendar se da tudi staranje nekako zavirati in naravnati, da gre počasneje. Danes je staranje hitreje z ozirom na današnji način življenja.

Starajoči se ljudje se lahko upirajo prehitremu staranju z uporabo raznih čajev, ki jih lahko pripravljajo sami brez velikih stroškov.

Grenke snovi lišajeve prinašajo v kri velike množine klorofila, pomnože rdeča in bela krvna telesa in povzročajo s tem nekakšno pomlajenje.

Čaj iz preslice, preprečuje vodenico, razne kamne in katarje, ker poživi kremenčeva kislina delovanje ledvic.

Brinove jagode delujejo ugodno na ledvice, jih požive in odstranjujejo revmatične bolezni.

Pelin učinkuje ugodno na jetra in je za obnavljanje krvi velikega pomena.

Bezeg deluje ugodno na vodo v telesu, jo odstranjuje, kakor tudi razne katarje in pomaga v začetku vodenice.

Uživanje česna kot preprečevalno sredstvo proti poapnenju žil je splošno znano.

Za krepitev živcev nam služi baldrijanov čaj in šentjanževa roža.

Med najvažnejšimi hranili, ki naj bi jih uporabljali pri vsakdanji hrani so jabolka, navadno korenje in oves, ki ga uživamo v obliki ovsenih kosmičev. Če uživamo omenjena hranila izmenoma po gotovem redu, dovajamo telesu na popolnoma prirodni način novih moči, ki ohranjajo telo sveže in zdravo.

Brez zamere

— Zenske so strahopetne, ker se celo miške boje, moški so strahopetni, ker se prav te ženske boje.

— Če je ženska z vami zelo ljubezniva, se pozanimajte, kdo je tisti, pri katerem hoče zbuditi ljubosumnost.

— Mogoče je tudi vaša žena skromna. Pomislite, če ni morda to dokazala s tem, ko je prav vas poročila.

Kadar ti kdo pravi: »Premislil si bom in ti povedal svojo odločitev!« — to odločitev že poznaš.

Slava je senca, ki spremlja uspeh.

Zenske se radi držijo najenostavnejših stvari in tem svetu: mož.

Za dom in družino

KUHARSKI RECEPTI

Segedinski golaž

Pol kilograma svinine, 4 dkg masti, 1 kg kislega zelja, 2 čebuli, 1 jabolko, žličko paprike, ščepec sladkorja, eno osminko litra kisle smetane.

Meso razrežemo na kočke, čebulo sesekljamo in jo na masti razpustimo, nato pa dodamo meso in ga dobro prepražimo. Potresemo ga s papriko, nato šele dodamo kislino zelje, naribano jabolko in sladkor. Vse skupaj dušimo, da se zmeha. Prilijemo le bolj malo tekočine. Nazadnje primešamo še smetano. Okus izboljšamo z žlico paradižnikove mezge.

Jajca s sirom

4 rezine belega kruha, 6 rezin sira, 4 jajca, malo surovega masla, mleka in soli.

V okroglo posodo iz jenskega stekla denemo malo surovega masla. Kruhove rezine poškrpimo z mlekom, da se napoje. Zložimo jih v posodo, po vrhu pa rezine sira. Nanje ubijemo jajca, osolimo in postavimo posodo v pečico, da jajca zakrknjejo.

Enolončnica z mesno sekanico

1 kg krompirja, 30 do 50 dkg sesekljane mesa (pol govedine, pol svinine), četrt litra kislega mleka, 1 žlička soli, malo ingver-

ja, 1 čebula, 2 do 3 paradižniki, voda.

Olupljen krompir zrežemo na rezine. Meso osolimo in mu dodamo malo ingverja, nato oboje zložimo v plasteh v kozico; vmes denemo malo zrezane čebule, poleti pa tudi nekaj paradižnikovih rezin. Mleko razvrkljamo z malo vode, ga osolimo in zlijemo na krompir; le tega naj samo prekrime. Posodo pokrijemo in kuhamo jed približno tri četrt ure. Serviramo jo z različnimi solatami.

SLAČICE

Piškoči

Mešaj 4 rumenjake s sladkorjem, ki je težak za 4 cela jajca; prav dolgo mešaj in dodaj presejane bele moko za težo treh jajc. Nato stepi sneg iz štirih beljakov in ga zmešaj med testo. Potem namaži podolgasto posodo z maslom ali mastjo, izlij testo vanjo in peci približno pol ure v pečici. Ko je »štruca« pečena in ohlajena, jo nareži na bolj tanke rezine.

Obročki

Vmešaj v testo 14 dkg moke, 14 dkg surovega masla, 7 dkg sladkorja, 7 dkg zmletih mandeljnov, 1 dkg stolčnega cimeta in narstrgane lupine pol limone. Ko si to vmesila, napravi dolg svaljek, nato ga razreži na kosce, za oreh velike. Te kosce z roko strkljaj,

da dobiš tanke paličice, katere zaokroži v majhne obročke. Pokladaj jih na pomazano pekačo in speci v ne prevročni pečici. Pečene zložijo na krožnik in jih posuj z vanilijevim sladkorjem.

Medenjaki

Pol kg medu raztopi v ponvi. Ko je tekoč, vmešaj pol kg moke in dodaj 10 gramov jelenove soli. Naredi testo in ga pusti čez noč ali pol dne počivati. Napolni s testom pekačo ali izreži poljubne oblike piškotov. Napravi še premaz iz enega beljaka, ki ga stepeš v sneg, in prideni nekaj stolčnega sladkorja. S premazom premaži piškote ali pecivo preden gre v peč.

Praktični nasveti

Če je črnilo zapustilo sledove na kazalcu in sredincu, zdrgnite madež z glavico od vžgalice.

Steklena posoda ne bo počila, če vlijemo vanjo vročo jed, ako jo postavimo na vlažno krpo, s katero ovijemo dno.

Kadar kuhate krompir, pridenite nekoliko pecilnega praška, da bo bolj močan in bel. Staremu krompirju pa dodajte nekaj sladkorja in imel bo okus kot nov.

Sveže pecivo se pri rezanju ne drobi, če pomočimo nož v vrelo vodo in ga takoj obrišemo.

Visoke, ozke vaze se zelo radi prevrnejo. To lahko preprečimo, če jih obtežimo s peskom, ki ga nasujemo na dno.

Za kratek čas

PROFESORSKA

Zena: »Kdaj si opazil, da nimaš dežnika?«

Mož (profesor): »Ko je nehalo deževati in sem ga hotel zapreti.«

Kako odstranimo rjave madeže

Vsaka gospodinja je bila gotovo slabše volje, ko je na perilu ali obleki opazila madeže od rje. Dobiti jih ni težko, veliko težje jih je odstraniti. Morda vam bo tehle nekaj nasvetov koristilo.

Če pride madež rje na belo perilo, pobarvano bombaževino ali volno, kanemo na madež nekaj kapljic mlačne desetodstotne raztopine citronove ali vinske kisline. Raztopino pustimo, da nekaj časa deluje, nato pa jo izperemo z mlačno vodo. Odstranjevanje madežev od rje pa se je obneslo tudi s petodstotno solno kislino, toda v tem primeru je treba blago dolgo časa splakovati pod tekočo vodo, da kislina ne razžre blaga.

Pri občutljivem blagu ovlažimo madež z vročim kisom, ga pokrijemo s cigaretnim pepelom in nekaj časa počakamo. Nazadnje iz-

peremo madež z drugim pralnim sredstvom. Seveda moramo pri vsem tem paziti, če so barve blaga zelo občutljive, da jih kis ne bo razjedel.

Nekaj duhovitih

— Kaj je lepšega, kot če si svoji ženi tako zvest, da si potem še sam sebi bolj zvest. (Seneka)

— Kdo naj ima glavno besedo v hiši? Povedal bom v jeziku galantnosti (vendar mislim zares): žena naj gospoduje in mož naj vlada. (Immanuel Kant)

— Zvestoba je največja ljubezen, dokaz neverjetne moči. (Honore de Balzac)

S pomočjo esperantskega jezika lahko potujemo po svetu

Spet smo se zbrali esperantisti iz različnih držav na esperantskem delavskem kongresu — tokrat v Rotterdamu. Mi jugoslovanski esperantisti smo od ljubljane dalje preko Jesenic, Salzburga, Münchena v 28 urah lagodno z jugoslovanskim ekspresnim vlakom dosegli svoj cilj. Nizozemski esperantisti so nas prisrčno sprejeli. Zelo so se potrudili, da so nam s pomočjo skupnih izletov razkazovali pomembnosti svoje dežele.

Kongres je se udeležilo veliko število esperantistov. Znova smo potrdili sloves našega mednarodnega združenja. Konferenca, izleti, zabavni večeri so pripomogli k tesnejšemu prijateljstvu, k intenzivnejšemu sodelovanju na političnem, gospodarskem in socialnem polju. Soglasno je bil sprejet odlok, da se bo s prošnjami in obrazložitvijo o pomembnosti tega jezika ponovno interveniralo, da se učenje esperanta uvede prej ko slej v obveze šolski pouk.

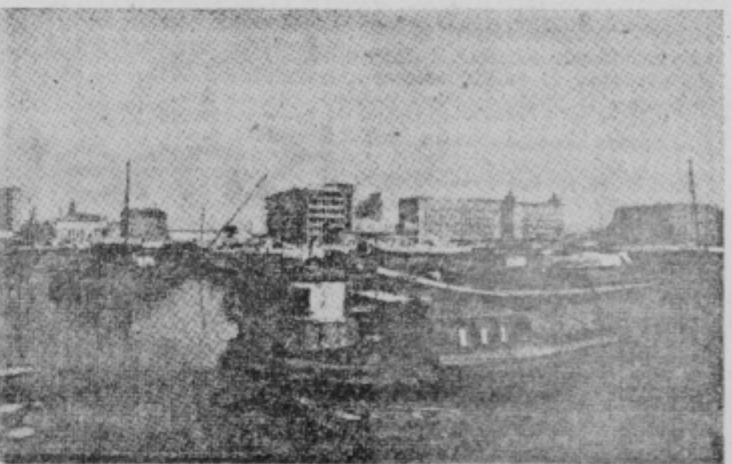
V Rotterdamu smo bili čez nekaj dni kot domači. Tudi posamič smo se prav lahko orientirali. Zanimive so veletrgovine, kjer se lahko sprehajajo ure in ure med procesijami obiskovalcev in kupovalcev od podzemlja

do 5. nadstropja ali po premikajočih se stopnicah na traku. Prijetno doživljajo se bili obiski, pregledi raznih tovarn in kooperativnih podjetij. So to velikanske zgradbe tik ob kanalih, po katerih lahko ladja pripelje tovor tik do zgradbe. Tovarna, odnosno mlin za moko ima silose, zmogljive do 3 milijone kilogramov pšenice. V eni minuti lahko dvignejo iz ladje v te silose do 3000 kg zrnja. Mlin ima tako kapaciteto, da njegova proizvodnja zadošča potrebi moke za celotno Nizozemsko. Je največji v Evropi. Vse je čisto, tla so iz parketa, svetla kot v salonu. Varnostne naprave za primer ognja imajo povsod. Za ta ogromen obrat zaposlujejo le 60 oseb vključno z administrativnim osebjem; ponoči zadostujejo za nadzorovanje le 3 osebe.

Skupno smo obiskali tudi razne muzeje, zoološke vrtove po

drugih mestih. Povsod smo bili prijazno sprejeti od naših soimšljenikov, povsod so nas tudi pogostili. V tovarni piva smo dobili seveda pivo, ki so nam ga servirali petkrat po en liter. Nudili so nam brezplačne razglednice. Vsak esperantist je lahko pisal eno razglednico kamorkoli in tovarna se je zadolžila, da jo frankira in odpošlje. Torej prijazno vdušje povsod. Zivljenje ni drago. Cene živil so precej enake našim cenam. Standard je visok, vendar stremijo po še boljšem in zavidajo Švedom. Gospodinja ima malo napornega dela. Specerijske trgovine nudijo razno blago v že pripravljenem stanju za kuhanje v najokusnejši obliki. Skoraj v vsaki hiši je pralni aparat, moderen lonec za kuhanje z visokim parnim pritiskom. Ne manjka nikjer aparata za vsesavanje prahu. Zato

je tudi povsod čisto in negovano. Vsakdanja hrana povprečnega Holandca pa je skromna, bornejša kot pri nas. Največkrat je vsaki dan na mizi le kuhan krompir in sočivje. To polivajo pri obedu z neobhodno potrebno jim omako, ki sestoji iz prepražene margarine in ostanki masti od nedeljske pečenke. Juho jedo malokdaj, tudi meso redkokdaj. Glavna jed je okrog 5. do 6. ure, ko so vsi doma. Preko dneva jedo sadje, sir, dosti kruha, namazanega z margarino in raznimi marmeladami. Maslo je iste cene kot pri nas. Ker se ga izvaja, ga v deželi sami le malo uporabljajo. Družine, ki ne stanujejo v strogem centru mesta, kjer se vrste trgovine za trgovino, obišče trgovce na domu. Voziček, natovorjene z različno zelenjavo in sadjem, vozijo trgovci dopolndan po ulicah. Gospodinja je

Ratrdamsko pristanišče

treba stopiti le čez prag. Isto tako dobivajo stranke mleko in kruh na dom. Celotno svetlo stalno vozijo na vozičkih po ulicah. Hiše so lične kot iz pravljice. Vsako stanovanje ima svoje lastne stopnice, a zelo strme in

ulicah, vidiš v vsako stanovanje. Ljudje se držijo svojega doma, ne pjančujejo, ampak zelo štedijo. Zato pa kaj radi potujejo po lastni deželi in po svetu.

Nadaljevanje sledi

Nogomet

ALUMINIJ ZMAGAL 7:1, DRAVA IZGUBILA 7:1

V nedeljskem srečanju v Kidričevem je domača ekipa Aluminija visoko premagala »Slobodo« iz Varaždana z rezultatom 7:1 (5:1).

V začetku je uspelo gostom dobiti rahlo premoč, vendar so se domačini že v 20. minuti otrsli napadov gostov in prevzeli iniciativo v svoje roke. V vodstvo so prišli gostje iz enajstmetrovke. V nadaljevanju so domači igralci z borbenostjo preigravali gostujočo ekipo in igra je postajala živahnija. Aluminiju uspe je v prvem polčasu si zagotoviti zmago.

V drugem delu igralci Aluminija stalno napadajo in do konca tekme rezultat povečajo na 7:1. Gole za Aluminij so dali: Beranič 3, Knaus, Palfi in Kurelič po enega ter avtogol Slobode. Za goste je bil uspešen Zorec. Sodil je pred 400 gledalci Orel iz Celja dobro. V predtekmi so pionirji Branika premagali domače pionirje Aluminija s tesnim rezultatom 1:0 (0:0).

TEKSTILAC (Oroslavje) : DRAVA 7:1 (2:1)

Gostovanje nogometnega moštva Drave v Oroslavju je prineslo visok poraz. Kompletna ekipa Drave je po polurni zamudi igrala tekmo in izgubila v Oroslavju z visokim rezultatom 7:1 (2:1). Enajstmetrovka Drave je v prvem polčasu igrala zelo dobro, vendar uspeha zaradi neobjektivnega sojenja ni bilo. V naslednjih minutah domačini že povedejo iz enajstmetrovke vodstvo. Takoj po prejetem голу Drava izenači po Mesariču. V nadaljevanju je bila igra v delni premoči Drave, vendar so domačini zaradi slabega sojenja iz čistega ofsajda dosegli zopet vodilni gol.

V drugem polčasu domačini z ostro igro prevzamejo iniciativo in v nekaj minutah dosežejo prednost 4 golov. Do konca tekme še povpišajo rezultat in postavijo končni rezultat 7:1. V ostrih spopadih je bil poškodovan igralec Drave Pongračič, ki je bil do tedaj glavni obrambni igralec. Moštvo Drave se je takoj po tekmi pritožilo službojuočemu in vložilo protest, ki bo po vsej verjetnosti ugodno rešen za ekipo Drave.

V nedeljo gostuje v Ptujju zelo dobra enajstmetrovka Rudarja iz Trbovelj. Tekma se bo pričela ob 15. uri na stadionu SD Drave.

V prvenstveni tekmi med mladinci Drave in Maribora se je končala z zmago Mariborčanov 6:2 (2:1). Tekma pionirjev se je pravtako končala z zmago Mariborčanov 2:0 (1:0).

Ostali rezultati četrtega kola MCV lige:
Maribor : Podravka 2:1
Rudar : Mladost 5:0
Jedinstvo : Kladivar 3:3
P. A.

ZIVINSKA SEJMA V PTUJU
15. in 16. oktobra 1957

Dne 15. oktobra 1957 je bilo prignanih: 126 konjev, 148 krav, 86 telic, 44 volovi in 18 bikov — skupaj 422 glav.

Od tega je bilo prodanih: 93 konjev, 77 krav, 44 telic, 25 volov in 7 bikov, skupaj 248 glav.

Sejem je bil dobro obiskan. Cena posamezni živini je bila: konji 30—100 din, krave 40—130 din, dočim je bila cena telic, volov in bikov enaka 120—130 din za kilogram.

Dne 16. oktobra 1957 je bilo pripeljanih prašičev: 75 svinj od 2 let, 181 odojkov, skupaj 256.

Od tega je bilo prodanih: 39 svinj, 55 odojkov, skupaj 94. Cena pri svinjah je bila od 210—230 dinarjev in odojki 2500 do 3000 dinarjev po kosu.

Vsi, ki se zanimajo za sodobno organizacijo in tehniko pisarniškega poslovanja, pišite po brezplačni prospekt za novo ilustrirano revijo »SODOBNA PISARNA« na naslov uprave: Ljubljana, Gosposka 12.

ODBOR »PARTIZANA« DTV VI-DEM PRI PTUJU SE JE SESTAL

Po dolgih šolskih počitnicah, se je pred dnevi sestel odbor »Partizana«, društva telesne vzgoje. Videm ter razpravljajal predvsem o delu, ki ga čaka v zimski sezoni. Požrtvovalna učitelja tov. Polančeva in tov. Tement sta se zavzela, da bosta začela redno telovadbo s pionirji in mladinci. Določeni so urniki tudi za člana.

Za pravilno delo TVD Partizan

V zvezi z razpravo o stanju v organizaciji Partizan se je vnela v vsej Sloveniji živahna polemika o pravilnosti in koristnosti metode dela, ki se je je posluževala. Tudi aktivni telesnovzgojni delavci bivšega ptujskega okraja so v razpravah in v tisku zavzeli svoje stališče. Ker so ti problemi širšega pomena in posebne važnosti za preusmeritev in širši razmah telesnovzgojnega gibanja v Sloveniji, mislim, da bi bilo koristno, če bi jih nekoliko natančneje osvetlil, kolikor zadevajo naše območje.

Nikakor ne trdim, da bi Okrajna zveza v Ptujju ovirala športno dejavnost v društvi, kolikor seveda ni bila vezana na navodila in predpise republiške zveze. Moje pripombe v tem smislu bi naj veljale pač za splošno stanje v organizaciji. Res ne smemo prikriti dejstva, da naše vadbene ure nudijo mladini le malo zadovoljstva. Sicer nismo gojili orodnih telovadbe, kar bi ne bilo niti tako slabo, pač pa smo, poudarjam, po navodilih nadrejenih forumov, večino časa pri telovadbi povečali učenju prostih vaj za izlete, nastope in akademije, vse po načinu dela predvojnih telovadnih organizacij, ki so jim take, zgolj namifistativne telovadne prireditve, bile potrebne za dosego njihovih političnih ciljev. Ker večina društev nima telovadnic, smo za učenje prostih vaj porabili pač mnogo lepega časa

na prostem. Če bi vso ogromno delo, ki ga je vložil Partizan v popularizacijo in vadbo prostih vaj, usmerili v športno aktivnost, bi danes imeli v naših vrstah prav gotovo tudi mladino od 14. leta starosti naprej.

Da, postali smo organizacija pionirjev in cicibanov tako v merilu republike, še bolj pa v merilu bivšega ptujskega okraja. K temu nekaj številki! Največja telovadna prireditev v letošnjem letu je bil I. slovenski festival telesne kulture v Ljubljani. Naša društva so poslala na to prireditev domala vse aktivne pripadnike, skupaj 641 našotapajočih. Od teh je bilo 582 šoloobveznih otrok v starosti do 15 let — torej pionirjev!

Seveda je največja ovira pri delu društev Partizan pomanjkanje prednjakov. To je posledica napačne splošne metode dela, ki odbija mladino, da bi se vključila med aktivno članstvo, še manj pa jo seveda privlači ne-hvalno delo prednjakov in tako nepriljavni in neuspešni sredini.

Partizanskih društev je bilo v ptujskem okraju 14. Od teh so si zgradila bolj ali manj primitivna igrišča za odbojko, mali rokomet in nogomet le društva Ormož, Središče, Cirkulane, Gorišnica in Dornava. Tako ostala društva niso imela niti osnovnih pogojev za športno aktivnost. Na redkih okrajnih prvenstvih so sicer so-

delovala še nekatera, tekmovalna moštva pa sestavila iz slučajno prisotnih študentov, pripadnikov športnih klubov in podobno, ki svojega znanja vsekakor niso pridobili pri vadbennih urah Partizana. Tako tudi tri ali štiri okrajna prvenstva v športnih panogah niso nikak dokaz o vsestranosti vadbe v Partizanu, pač pa samo izraz hotenja nekaterih društev in seveda okrajnih zvez k spremembi staromodnega izvajanja

telovadbe po načelih meščanskih telesnovzgojnih ideologov, ki so bila v določenih fazah družbenega razvoja sicer napredna in so veliko pripomogla k dvigu telesne kulture, ki pa danes s svojo togostjo več ne zadovoljujejo mladine. Prav to pa je tudi dovedlo do razprave o stanju v Partizanu, ki bo, upajmo, uporabila koristne stvari iz preteklosti in pokazala organizaciji novo uspešnejšo pot. V. F.

Ocenjevalna vožnja za prvenstvo LRS 1957
,Skozi Haloze'

V nedeljo, 13. okt. 1957, je avto-moto društvo Ptuj organiziralo prvo ocenjevalno vožnjo »skozi Haloze« v okviru prvenstva LRS za leto 1957. Že takoj v jutranjih urah smo slišali veliko brnenje motorjev in ob točno določenem času se je zbralo na trgu MDB veliko gledalcev, ki so z velikim zanimanjem opazovali razne kategorije motorjev in tekmovalce. Tekmovalna proga, dolga 107 km in terenska preizkušnja sta zahte-

vali od vsakega vozača veliko obvladaje motorja in iznajdljivost tekmovalca, ki je moral prispeti na kontrole in na cilj točno ob določenem času. Ob koncu tekmovalca, je posebna komisija ugotovila intaktnost samega vozila. Na startu se je prijavilo 38 vozačev raznih kategorij motorjev. Od tega je startalo 16 mopedistov, dva rolerja in dvajset motoristov raznih kategorij. Tekmovanja se je udeležila tudi 8-članska ekipa iz Radovljice, en član iz Celja, ostali iz Ptuja, dočim se iz Maribora in drugih mest iz neznanega vzroka niso udeležili tekmovalca. Največ prijavilencev je bilo iz članstva Ptuj. Po zaključnem tekmovalju so razdelili posameznim prvakom kategorij lepe pokale in diplome.

V ekipnem plasmanu so osvojili prvo mesto člani AMD Radovljica (z vozači Grabelšek, Polak in Ostojčič) pred Ptujem I, in Ptujem II. Ekipa Radovljica je imela samo 15 kazenskih točk, dočim Ptuj I 30 kazenskih točk in Ptuj II 37 kazenskih točk. V generalnem plasmanu posameznikov je zmagal član AMD Ptuj Strelec Stanko na motorju znamke PUCH — 250 ccm.

Posamezni rezultati:

Mopedi: 1. Valant Majca (Radovljica) brez kazenske točke, 3. Vesjenjak Mirko (Ptuj) 10 kazenskih točk.

125 ccm: 1. Donaj Franc (Ptuj) 10 kazenskih točk, 2. dr. Kocuter Franc 27 kazenskih točk.

175 ccm: 1. Rogina Stanjo (Ptuj) 10 kazenskih točk, 2. Graberšek Ludvik (Majšperk-Ptuj) 20 kazenskih točk.

250 ccm: 1. Strelec Stanko (Ptuj) 5 točk, 2. Mahorič Konrad (Ptuj) 15 točk.

500 ccm: 1. Šegula Franč (Ptuj) 20 točk.

Zorec Franc, pismonoša — prvak Slovenije

Na pobudo Teritorialnega odbora sindikata PTT uslužbencev v Ljubljani, je tudi naša podružnična organizacija tekmovalce dostavljalec v peš hoji. Odziv je bil v začetku slab, ker so nekateri uslužbenci mislili, da se s tem le preizkuša njihova najvišja možna storilnost, vendar smo jim prikazali, da gre tukaj le za športno dejavnost, ki se v naši stroki že pri samem delu pojavlja.

Za tekmovalce se je prijavilo 5 dostavljalcev, ki so dne 11. septembra 1957 zjutraj ob 6. uri krenili od pošte Ptuj proti Moškanjcem v daljavo 7,5 km ter isto pot v povratku. Opremljeni so bili s seveda kakor za dostavo in nosili s seboj tudi težo kot ob priložnosti dostave. Prvo mesto je dosegel tov. Zorec, ki je navedeno pot prehodil v eni uri 33 minut. — Dne 8. septembra t. l. je zastopal našo podružnico na Bledu v republiškem tekmovalju. Nekoliko zaskrbljen je šel naš tovariš in ko smo mu dejali, naj le gleda, da se bo udeležil še zveznega tekmovalca, se je smejal in pripomnil, da bo tam mnogo težje doseči ta uspeh, ker se bo moral pomeriti z najboljšimi iz drugih podružnic. Njegova zaskrbljenost in trud sta bila poplačana, saj je dosegel 4 mesto. Od 30. sept. do 9. okt. pa se je tov. Zorec moral ločiti od svojega vsakdanjega dela in se popolno-

ma posvetiti športu, saj so predvideni tekmovalci iz Slovenije v Ljubljani vse dneve pridno trenirali. Dne 9. okt. se je zbralo zopet na Bledu 22 tekmovalcev-dostavljalcev iz vse države in tekmovalo na poti 2 krat okoli blejskega jezera in še po dveh krajših poteh. To pot je prehodil v 1 uri 30 minut in se plasiral na peto mesto ter uspel priti kot edini Slovenec v državno reprezentanco. V letu 1958 bo zastopal slovenske dostavljalec na tekmovalju v Belgiji.

Tov. Zorc, ki je tudi v službi vesten, marljiv in pošten, čestitamo in mu od srca želimo, da bi tudi v inozemstvu dosegel lep uspeh!

Novi krvodajalci

Zadnje dni so v ptujski bolnišnici darovali kri:

Franc Ritonja, Krčevina 23; Irma Tušek, Ob Grajeni 1, Ptuj; Roza Mozal, Makole 1; Marija Erker, Majšperk 37; Terezija Mesarič, Majšperk 41; Štefan Fakin, Varoš 4, Lešje; Janez Motahn, Makole 1; Jožef Bračič, Gruškovje 39; Franc Meško, Gruškovje 84; Janez Topolovec, Gruškovje 84; Janez Polopolec, Gruškovje 88; Alojz Gajšek, Stanovina 20; Marija Ciglar, Gruškovje 135; Ferdinand Ferenc, Gruškovje 89; Liza Lozinšek, Zakl št. 38; Elizabeta Bračič, Gruškovje 26; Marija Lesjak, Jablovec 56; Terezija Merc, Jablovec 38; Marjeta Drevenshek, Gruškovje 85; Ljudmila Širec, Jablovec 50; Martin Vidovič, Jablovec 33; Julijana Topolovec, Gruškovje 88; Terezija Vidovič, Gruškovje 51; Katarina Tušek, Videm 35; Simon Skaza, Krčevina 17.

Posebno se zahvaljujemo odboru RK Podlehnik, ki nam je že večkrat zelo uspešno organiziral krvodajalsko akcijo. Ako bi tudi drugi občinski odbori RK posne-

malih Podlehničane, potem bi bilo možno, da bi vsi bolniki, ki kri potrebujejo, kri res dobili.

Transfuzijska postaja — Ptuj

16. oktobra 1957.

Čebula 50, česen 100, fižol v stročju 50, krompir 13—15, peteršilj 60, paprika 40, paradizniki 50, rdeča pesa 30, redkev 25, solata endivija 30—40, zelje v glavah 20, korenček 50, ohrovt 25, koruza 40, pšenica 40, ječmen 40, ajdova moka 50, koruzni zdrob 50, surovo maslo 500, zaseka 300, mleko 30, smetana 140—160, sir 70—80, kokoši 350—500, piščanci 250—500, jajca 18, jabolka 50, hruške 70, grozdje 90, domači kis 25, kumare 20, buče 15, cvetača 50, oves 30, proso 50, kostanji 30, kislja repa 20, gobe (sivke) 100, kisljo zelje 50, pečeni kostanji 60.

ZAHVALA

Ob smrti našega nepozabnega očeta in strica

RUDOLFA RIŽNERJA (1879)

iz Ptuja, Mariborska cesta 20 se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znanecem za sožalje, vence in pomoč ter spremstvo na zadnji poti, 9. oktobra 1957, iz mrtvašnice ptujske bolnišnice na mestno pokopališče.

Posebej se zahvaljujemo primariju dr. Lyšickemu, bolniškemu in strednemu osebju internega oddelka ter primariju dr. Kuharju, zdravniku dr. Braunseisu ter bolniškemu in strednemu osebju kirurškega oddelka ptujske bolnišnice, ki so pokojnemu lajšali bolečine zadnji čas njegove neozdravljive bolezni.

Zahvalo dolgujem tudi rešilni postaji Ptuj za izkazano pomoč ter prosto g. Ivanu Greifu in duhovniku g. Altu za spremstvo in poslovilne besede pri odprtem grobu.

Ptuj, oktobra 1957.

Zalujoča hčerka Jožica Fijan

Oglasi in objave

Ker nam manjka letno telovadišče, se je odbor zednil, povečati sedanje telovadišče, kar bi vsaj delno odgovarjalo.

Vsi želimo mnogo uspeha in lepih telovadnih nastopov.

Prodajam

NJIVO prodajam v izmeri 27 arov v Novi vasi, cena ugodna. Plohl Ivanka, Ptuj, Aškerčeva 4.

PISARNIŠKE MIZE IN OMARE prodajam. Ogled v Jadranski ulici št. 15, Ptuj.

Kmetijske izkušnje

Pripravimo krompirjevo klet!

kjer bomo hranili krompir čez zimo. Če že ne moremo ločiti skladišča krmnega krompirja od skladišča za jedilni in za semenski, ločimo vsaj skladišče semenskega krompirja od ostaloga. Krompirjeve kleti najprej temeljito očistimo in prezračimo, nakar jih dobro razkužimo. Razkužili jih bomo s tem, da bomo na 10 m³ prostora zažgali 40 gramov žvepla, pred tem pa klet neprodušno za-

delali in jo odprli šele čez 24 ur. Vse stene, tla, vrata in okna ter deske ob straneh in po tleh prebelimo z apnenim beležem, ki mu na 100 l dodamo 5 kg bakrenega apna. S skladiščenjem počakajmo, da se klet spet posuši. Mokra klet ni za skladiščenje krompirja.

Krompirjevo skladišče mora imeti enakomerno temperaturo, ki jeseni, pozimi in spomladi ne sme pasti pod + 3° Celzija in ne narasti nad + 6° Celzija. Po tleh položimo na tanjše tramiče deske, prav tako tudi ob stenah, da omogočimo zraku kroženje med go-

molji. V večjih skladiščih pripravimo tudi zračnike, da jih bomo postavili med gomolje. Prav je, če pride na vsaka 2 metra 1 zračnik. V tako opremljenem skladišču nasujemo gomolje lahko višje od 1 in pol metra. Vso to opremo krompirjevega skladišča obelimo z apnenim beležem, pa čeprav so tramiči, deske in zračniki še novi. Za primer, da že imamo krompirjevo skladišče tako opremljeno, pa pregledamo, če ni kakšna deska ali tramič strohnel, da ga zamenjamo z novim. Strohnel les je namreč žarišče najrazličnejših škodljivcev. Skrbimo tudi za to, da bomo klet čisto in suho, da mi lahko zračili.